

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІГІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий інститут права та соціальних технологій

ГОСПОДАРСЬКЕ ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до самостійної роботи та виконання індивідуальної навчально-дослідної роботи студентами денної форми навчання спеціальності 081 Право

Обговорено і рекомендовано
на засіданні кафедри цивільного,
господарського права та процесу
Протокол № 7 від 16 січня 2020 р.

Чернігів 2020

Господарське процесуальне право. Методичні вказівки до самостійної роботи та виконання індивідуальної навчально-дослідної роботи студентами денної форми навчання спеціальності 081 Право / Укл.: Апанасенко К.І. – Чернігів: ННІ права і соціальних технологій ЧНТУ, 2020. – 51 с.

Укладач:

АПАНАСЕНКО КАТЕРИНА ІВАНІВНА, доцент кафедри цивільного, господарського права та процесу, кандидат юридичних наук, доцент

Рецензент:

ЛИТВИНЕНКО ВАЛЕНТИНА МИКОЛАЇВНА, доцент кафедри трудового права, адміністративного права та процесу, кандидат юридичних наук, доцент

Відповідальна за випуск:

КОЛОДІЙ ІННА МИКОЛАЇВНА, завідувач кафедри цивільного, господарського права та процесу, кандидат юридичних наук, доцент

ЗМІСТ

1 ПЕРЕДМОВА	3
2 ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ “ГОСПОДАРСЬКЕ ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО”	6
3 ТЕМАТИЧНІ ПЛАНИ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА	13
4 ПИТАННЯ ГАРАНТОВАНОГО РІВНЯ ЗНАНЬ З КУРСУ „ГОСПОДАРСЬКЕ ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО”, ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ	46

1 ПЕРЕДМОВА

Юридичне супроводження діяльності суб'єктів господарювання, бюджетних установ, представництво інтересів учасників господарських правовідносин у суді є неможливим без знання та уміння застосування норм господарського процесуального права. Слід ураховувати, що розбудова соціально орієнтованої економіки потребує формування державних інституцій, чийм завданням було би забезпечення законності у сфері господарювання і захист прав суб'єктів господарювання. У зв'язку з цим юристи, які надають юридичну допомогу господарюючим суб'єктам, а також бюджетним установам, працюють в органах прокуратури та в адвокатурі мають володіти достатнім рівнем знань з господарського та господарського процесуального права, а також практичними навичками щодо застосування відповідних правових норм.

Належна підготовка кваліфікованих фахівців юридичної сфери, які здатні компетентно, ефективно й відповідально працювати, неможлива без систематичної самостійної роботи. Юрист повинен знати засади господарського процесу, уміти вірно застосовувати норми процесуального законодавства.

Методичні рекомендації спрямовані на вирішення таких основних завдань: створення умов для реалізації єдиного підходу до організації самостійної роботи студентів; сприяння формуванню у студентів навичок самостійної навчальної, науково-дослідної й практичної роботи; сприяння розвитку й поглибленню професійних, наукових і практичних інтересів студентів; сприяння формуванню професійних якостей, знань, умінь і навичок майбутніх фахівців; створення умов для гармонійного творчого розвитку особистості студента.

Самостійна робота над вивченням дисципліни „Господарське процесуальне право” є невід'ємною складовою діяльності студентів. На вивчення дисципліни відведено 120 години. Аудиторні заняття складають 30 годин, у т.ч. лекцій - 16 год, семінарських занять - 14 год. Самостійна робота складає 90 годин.

Господарське процесуальне право визначає порядок вирішення господарських та деяких інших спорів, які розглядаються господарськими судами в межах встановленої для них юрисдикції. Поглиблене вивчення студентами господарського процесуального права має значення не тільки для формування загальної системи юридичних знань, а й для формування практичних навичок юридичної роботи незалежно від сфери їх майбутньої фахової діяльності. Особливо важливими є ці знання для юристів, які надають юридичну допомогу суб'єктам господарювання, бюджетним установам та іншим організаціям, оскільки судова форма захисту прав є визначальною для суб'єктів будь-якого сектору економіки в сучасних умовах функціонування української держави.

Навчальна дисципліна «Господарське процесуальне право» передбачає вивчення основних засад господарського процесу, основних тенденцій розвитку господарського процесуального права. Повне та всебічне вивчення дисципліни передбачає самостійне опрацювання студентами багатьох питань, які не включені до лекційного курсу, надання консультаційної допомоги керівниками самостійної роботи.

Основними завданнями самостійної роботи студентів є засвоєння в повному обсязі програми курсу „Господарське процесуальне право” та формування таких фахових компетентностей: знання й розуміння особливостей застосування норм господарського процесуального права; здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти; здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції; здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності; здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів; здатність до самостійної підготовки проектів процесуальних документів; здатність до логічного, критичного й системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Самостійна робота студентів включає:

- підготовку до аудиторних занять (лекційних та семінарських);
- виконання індивідуальних завдань з навчальної дисципліни протягом семестру;
- самостійну роботу над окремими темами навчальної дисципліни;
- підготовку до усіх видів контрольних випробувань (залікових, підсумкових тощо);
- участь у роботі факультативів, університетських судових дебатах тощо;
- участь у студентських наукових і науково-практичних конференціях, семінарах, олімпіадах тощо;
- інші види діяльності, що ініціюються та здійснюються інститутом, факультетом, кафедрою й органами студентського самоврядування.

Організацію самостійної роботи студентів здійснює викладач, а також самі студенти. У межах підготовки студентів до самостійної роботи над вивченням дисципліни „Господарське процесуальне право” з метою формування первинних навичок самостійної роботи під час першої лекції розглядається питання „Організація самостійної роботи студентів”.

Із власної ініціативи кафедра може проводити студентські навчальні й наукові заходи (конференції, олімпіади, судові дебати, тренінги тощо).

Самостійна навчальна й навчально-дослідна робота виконується студентами під керівництвом викладача, який здійснює аудиторну роботу в навчальній групі. Самостійна робота студентів повинна мати такі головні ознаки:

- бути виконаною особисто студентом або студентською підгрупою (командою), де кожен її член самостійно виконує свою частину колективної роботи;
- бути закінченою розробкою, де розкриваються й аналізуються актуальні проблеми з певної теми або її окремих аспектів;
- демонструвати достатню компетентність автора у розкритті питань, що досліджуються;
- мати навчальну, наукову або практичну спрямованість і значимість;
- містити певні елементи новизни;
- самостійна письмова робота оформляється відповідно до встановлених вимог.

Реферати та есе (основні форми індивідуально-дослідної роботи) готуються студентами за темами, запропонованими в методичних рекомендаціях. Підготовка

відповідних робіт передбачає опрацювання наукової літератури, орієнтовний перелік якої наводиться в методичних рекомендаціях, та судової практики за відповідними темами (за наявності). Виконання реферату передбачає висвітлення наукових позицій за заданою темою, відповідної судової практики та їх аналіз. У той же час підготовка есе включає не тільки аналіз наукової літератури та судової практики, а й, насамперед, виклад власних міркувань автора за відповідною темою дослідження, творче опрацювання зібраного матеріалу.

Основні вимоги до рефератів та есе такі. Обсяг робіт - орієнтовно 5-8 сторінок, текст викладається з інтервалом 1,5 шрифтом Times New Roman кеглем 14, обов'язково наводиться список використаних джерел (наукові статті, правові позиції Верховного Суду, коментарі до ГПК тощо). При написанні робіт важливо, щоби була повністю й всебічно розкрита тема роботи, а не досягнуто встановлений обсяг роботи. Робота має розкривати актуальний стан наукової проблеми, судової практики, має характеризувати чинне процесуальне законодавство. Наукова література, яка використовується, повинна бути датована, принаймні в більшості, останніми п'ятьма роками. За наявності актуальної судової практики її положення мають бути розкриті в роботі (насамперед, мова йде про правові позиції Верховного Суду, рішення Європейського суду з прав людини та актуальні дотепер роз'яснення Вищого господарського суду України).

Реферат та есе за запропонованою студентам тематикою, виконаний на належному рівні, оцінюється в обсязі до 5 балів (не більше трьох рефератів, есе та підбірок судової практики за семестр).

Аналогічно оцінюється такий вид самостійної роботи, як підбірка матеріалів судової практики за питаннями, винесеними для підготовки до семінарського заняття (ці питання передбачені Методичними вказівками до семінарських занять для студентів напряму підготовки 6.030401 «Правознавство»). Такими матеріалами вважаються судові рішення з актуальних питань застосування норм господарського процесуального законодавства, постановлені касаційною інстанцією в господарському процесі протягом останніх трьох років. Матеріали (у кількості не менше чотирьох) мають ілюструвати актуальний стан тлумачення господарськими судами певних законодавчих колізій або складних питань застосування норм процесуального законодавства.

Результати самостійної роботи студентів оцінюються викладачем, який веде семінарські заняття з навчальної дисципліни. Форми контролю самостійної роботи обираються викладачем із таких варіантів:

- поточний контроль на основі виконання завдань під час семінарських занять;
- інтерактивний контроль самостійної роботи над теоретичним матеріалом під час семінарських занять;
- поточний контроль засвоєння знань на основі оцінки усної відповіді на питання, повідомлення під час семінарських занять;
- звіт за темою, що вивчалася самостійно;
- тестування, виконання письмової контрольної роботи;
- заслуховування та обговорення рефератів та есе під час індивідуальних консультацій та семінарських занять.

Результати самостійної роботи студентів можуть бути опубліковані в спеціалізованих наукових виданнях, апробовані на науково-практичних студентських конференціях.

2 ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ “ГОСПОДАРСЬКЕ ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО”

2.1 Тематичний план навчальної дисципліни «Господарське процесуальне право»

Змістовий модуль 1. Загальні положення господарського судочинства. Юрисдикція господарських судів

Тема 1. Поняття, завдання, джерела, принципи господарського процесуального права. Система, структура та компетенція господарських судів

Право на звернення до господарського суду. Суть, основні риси і значення господарської процесуальної форми.

Поняття господарського процесуального права. Завдання господарського процесуального права. Предмет господарського процесуального права. Субординаційний (імперативний) та координаційний (диспозитивний) методи господарського процесуального права. Система господарського процесуального права.

Джерела господарського процесуального права. Господарський процесуальний кодекс України як основне джерело господарського процесуального права. Основні групи джерел господарського процесуального права. Значення судової практики в процесі застосування норм господарського процесуального права. Рішення Європейського суду з прав людини як джерело господарського процесуального права.

Поняття, предмет і система науки господарського процесуального права. Розвиток науки господарського процесуального права України.

Поняття господарського процесу, його форми (позовне і наказне провадження, провадження у справах про банкрутство) та стадії. Господарські процесуальні правовідносини.

Поняття принципів господарського процесуального права. Класифікація принципів господарського процесуального права.

Організаційні принципи правосуддя у господарських справах: принцип здійснення правосуддя тільки судом; принцип призначення суддів господарських судів Президентом України; принцип одноособового і колегіального розгляду господарських справ; самостійність, незалежність, недоторканність суддів і підкорення їх лише законові; гласність (відкритість) судового розгляду; рівність учасників процесу перед законом і судом; мова судочинства; перегляд справи та оскарження судового рішення.

Функціональні принципи правосуддя у господарських справах: законність; диспозитивність; змагальність; усність; безпосередність судового розгляду; оперативність; об'єктивна істина; обов'язковість виконання рішень, ухвал, постанов господарських судів; пропорційність у господарському судочинстві.

Історичні етапи становлення господарських судів в Україні. Система, структура та компетенція господарських судів. Місце господарських судів в судовій системі України.

Верховний Суд: структура, повноваження. Касаційний господарський суд Верховного Суду: структура, компетенція. Пленум Верховного Суду.

Апеляційні господарські суди: склад, структура, повноваження. Судові палати апеляційного господарського суду. Суддя апеляційного господарського суду. Місцеві господарські суди: склад, структура, повноваження. Суддя місцевого господарського суду.

Компетенція Вищого суду з питань інтелектуальної власності по вирішенню господарських спорів.

Повноваження міжнародного комерційного арбітражу і третейських судів з вирішення господарських справ.

Тема 2. Юрисдикція господарських судів

Поняття і види юрисдикції господарських судів (предметна й суб'єктна, інстанційна і територіальна юрисдикція).

Критерії, що визначають господарську юрисдикцію справ господарським судам: характер спірних правовідносин, суб'єктний склад спору, предмет спору, підстава позову.

Територіальна юрисдикція (підсудність) господарських судів: поняття і види.

Розмежування юрисдикції господарських судів та інших судів.

Наслідки порушення правил предметної й суб'єктної юрисдикції господарських судів. Наслідки порушення правил територіальної юрисдикції (підсудності) справ господарському суду.

Змістовий модуль 2. Процесуальне становище учасників господарського процесу. Докази й доказування у господарському процесі

Тема 3. Учасники господарського процесу

Учасники господарського процесу та учасники справи: поняття та види.

Процесуальні права й обов'язки учасників справи. Зловживання процесуальними правами у господарському судочинстві.

Склад господарського суду: поняття, порядок формування. Суддя, його процесуальне становище, роль у господарському процесі. Підстави для відводу (самовідводу) судді. Порядок вирішення заявленого відводу (самовідводу) судді.

Поняття сторін у господарському процесі та їх характерні ознаки. Господарська процесуальна правоздатність. Господарська процесуальна дієздатність. Процесуальні права й обов'язки сторін. Поняття процесуальної співучасті. Підстави співучасті. Види співучасті. Процесуальні права й обов'язки співучасників.

Належність сторін до справи. Поняття належної і неналежної сторони. Залучення до участі в справі неналежного відповідача. Умови і процесуальний порядок заміни неналежного відповідача.

Процесуальне правонаступництво: поняття та підстави, порядок вступу в процес правонаступника, його правовий статус.

Поняття, види та характерні ознаки третіх осіб. Треті особи, які заявляють самостійні вимоги на предмет спору: підстави і процесуальний порядок вступу в

процес; процесуальні права та обов'язки. Треті особи, які не заявляють самостійні вимоги на предмет спору: підстави і процесуальний порядок залучення (вступу) їх в процес; процесуальні права та обов'язки.

Органи та особи, яким законом надано право звертатися до суду в інтересах інших осіб: поняття, види, процесуальні права й обов'язки. Роль прокуратури в господарському процесі у сучасних умовах розвитку держави. Участь прокурора в господарському процесі: підстави, процесуальні форми, права та обов'язки.

Процесуальне становище інших учасників господарського процесу (свідків, експертів, спеціаліста, перекладача, судового розпорядника, помічника судді та секретаря судового засідання).

Представництво осіб, які беруть участь у справі: поняття та підстави. Види представництва: законне, договірне. Особи, які можуть бути представниками. Особи, які не можуть бути представниками. Повноваження представника в господарському процесі. Документи, що посвідчують повноваження представника.

Тема 4. Доказування й докази в господарському процесі

Поняття й мета судового доказування. Суб'єкти судового доказування. Процесуальні форми доказування.

Поняття судового доказу. Класифікація доказів: первісні й похідні, прямі й непрямі, усні й письмові, особисті й речові.

Поняття предмета доказування. Визначення предмета доказування в конкретних господарських справах. Обставини, які не підлягають доказуванню: загальновідомі, преюдиціальні, презумптивні.

Основні правила доказування: належність доказів, допустимість засобів доказування, достовірність і вірогідність доказів, обов'язок доказування, подання доказів, витребування доказів, дослідження доказів, оцінка доказів.

Засоби доказування: письмові докази, речові докази, електронні докази, показання свідків, висновки експертів.

Порядок забезпечення доказів у господарському процесі.

Змістовий модуль 3. Подання позову і розгляд господарських справ у суді першої інстанції

Тема 5. Подання позову. Відкриття провадження у справі та підготовче провадження

Поняття позову та його значення. Елементи позову. Види позову у господарському процесуальному праві.

Право на пред'явлення позову у господарському процесі. Передумови права на пред'явлення позову. Порядок реалізації права на звернення до господарського суду. Об'єднання і роз'єднання позовних вимог. Пред'явлення зустрічного позову та відзиву на позов як активні форми захисту інтересів відповідача.

Поняття й підстави забезпечення позову. Порядок забезпечення позову у господарському процесі. Зустрічне забезпечення позову.

Правила подання позовної заяви до господарського суду. Підстави й порядок залишення позовної заяви без руху.

Позовна заява, її форма і зміст. Ціна позову. Документи, що додаються до позовної заяви. Відзив на позовну заяву. Види й вимоги до заяв по суті справи у господарському процесі.

Порядок прийняття позовної заяви до провадження господарського суду та відкриття провадження.

Підстави відмови у прийнятті позовної заяви. Повернення позовної заяви.

Мета підготовчого провадження у господарському процесі. Порядок проведення підготовчого засідання господарського суду. Питання, які вирішуються на підготовчому засіданні господарського суду.

Порядок врегулювання спору за участю судді господарського суду.

Поняття й вимоги до заяв з процесуальних питань. Наслідки порушення законодавчих вимог до заяв з процесуальних питань.

Тема 6. Судові витрати. Процесуальні строки у господарському процесі

Поняття і види судових витрат у господарському процесі, їх значення.

Судовий збір: поняття, ставки, порядок обчислення та сплати. Звільнення від сплати судового збору, відстрочка сплати судового збору.

Витрати, пов'язані з розглядом справи в господарському суді: на професійну правничу допомогу; пов'язані із залученням свідків, спеціалістів, перекладачів, експертів та проведенням експертизи; пов'язані з витребуванням доказів, проведенням огляду доказів за їх місцезнаходженням, забезпеченням доказів; пов'язані з вчиненням інших процесуальних дій, необхідних для розгляду справи або підготовки до її розгляду.

Розподіл судових витрат.

Поняття і види процесуальних строків. Обчислення процесуальних строків. Зупинення, поновлення та продовження процесуальних строків.

Тема 7. Вирішення господарських спорів у суді першої інстанції в порядку загального позовного провадження

Судовий розгляд — одна з основних стадій господарського процесу. Порядок і строк розгляду справи господарським судом. Фіксування господарського процесу.

Ускладнення господарського процесу в стадії судового розгляду: відкладення розгляду справи, перерва в засіданні; зупинення провадження у справі та його поновлення. Відмова позивача від позову, визнання позову відповідачем, мирова угода сторін.

Підстави й порядок закриття провадження у справі. Підстави й порядок залишення позову без розгляду.

Заходи процесуального примусу: поняття, види, підстави й порядок застосування.

Тема 8. Поняття та види судових рішень господарських судів

Поняття, види та значення судових рішень господарських судів (рішення, ухвала, постанова, судовий наказ). Зміст рішення господарського суду.

Вимоги, які пред'являються до рішення господарського суду: законність, обґрунтованість, вичерпність, визначеність, безумовність, процесуальна форма, зміст, порядок постановлення та проголошення. Законна сила судового рішення та її наслідки.

Ухвали господарського суду: поняття, види і законна сила.

Постанови апеляційних господарських судів, Верховного Суду та їх законна сила.

Додаткове рішення, ухвала господарського суду. Роз'яснення і виправлення

рішення, ухвали господарського суду.

Тема 9. Особливості наказного і спрощеного проваджень у господарському процесі

Особливості спрощеного провадження у господарському процесі.

Поняття судового наказу і наказного провадження у господарському процесі. Вимоги, за якими може бути видано судовий наказ. Форма і зміст заяви про видачу судового наказу.

Порядок видачі судового наказу господарського суду.

Порядок скасування судового наказу господарського суду.

Змістовий модуль 4. Перегляд і виконання судових рішень господарських судів

Тема 10. Перегляд судових рішень в апеляційному порядку. Перегляд судових рішень у касаційному порядку

Суть і поняття апеляційного провадження у господарському процесі. Право апеляційного оскарження та його суб'єкти. Підстави і строки апеляційного оскарження рішень і ухвал господарських судів першої інстанції. Господарські суди, які розглядають апеляційні скарги.

Форма і зміст апеляційної скарги. Порядок подання апеляційної скарги на рішення та ухвалу господарського суду першої інстанції. Прийняття апеляційної скарги до провадження. Повернення, відмова у прийнятті до провадження апеляційної скарги.

Порядок і строк розгляду справ у апеляційній інстанції. Відмова від апеляційної скарги. Межі перегляду справи в апеляційній інстанції.

Повноваження суду апеляційної інстанції. Підстави для скасування або зміни рішення господарського суду. Постанова господарського суду апеляційної інстанції.

Ухвали господарського суду, які можуть бути оскаржені в апеляційному порядку окремо від рішення місцевого господарського суду. Порядок подання апеляційної скарги на ухвали господарського суду та порядок її розгляду.

Поняття, суть, значення і підстави касаційного провадження у господарському процесі. Право касаційного оскарження, його суб'єкти та строки. Правила прийняття касаційної скарги до провадження. Форма і зміст касаційної скарги на рішення (ухвалу, постанову) господарського суду. Підстави й порядок повернення касаційної скарги, відмови у прийнятті до провадження апеляційної скарги.

Порядок і строк розгляду касаційної скарги. Відмова від касаційної скарги. Межі перегляду справи в касаційній інстанції. Повноваження господарського суду касаційної інстанції. Підстави для скасування або зміни рішення чи постанови господарського суду. Постанова господарського суду касаційної інстанції. Особливості оскарження в касаційному порядку ухвал місцевого та апеляційного господарського суду.

Тема 11. Перегляд судових рішень за нововиявленими та виключними обставинами

Поняття нововиявлених обставин і підстави перегляду за нововиявленими обставинами судових рішень господарського суду, які вступили в законну силу. Порядок і строк подання заяви про перегляд судових рішень за нововиявленими обставинами.

Господарські суди, які здійснюють перегляд судових рішень за нововиявленими обставинами. Процесуальний порядок розгляду заяви про перегляд. Оформлення результатів перегляду за нововиявленими обставинами.

Поняття виключних обставин у господарському судочинстві. Порядок подання заяв про перегляд судових рішень за виключними обставинами.

Процесуальний порядок розгляду заяв про перегляд судових рішень за виключними обставинами.

Тема 12. Виконання судових рішень господарських судів

Виконавче провадження як завершальна стадія господарського процесу. Наказ господарського суду і порядок його виконання.

Повноваження господарського суду на стадії виконавчого провадження. Відстрочка або розстрочка виконання рішення, зміна способу та порядку виконання рішення, ухвали, постанови. Затвердження мирової угоди у виконавчому провадженні.

Порядок оскарження дій чи бездіяльності органів державної виконавчої служби. Зупинення і поворот виконання рішення, постанови господарського суду.

2.2 Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем		Кількість годин для денної форми навчання			
		Всього	У тому числі		
			Лек.	Сем.	С.р.
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Загальні положення господарського судочинства. Юрисдикція господарських судів					
1	Поняття, завдання, джерела, принципи господарського процесуального права. Система, структура та компетенція господарських судів	15	2	1	12
2	Юрисдикція господарських судів	15	2	1	12
Разом за змістовим модулем 1		30	4	2	24

Змістовий модуль 2. Процесуальне становище учасників господарського процесу. Докази й доказування у господарському процесі					
3	Учасники господарського процесу	15	2	2	11
4	Доказування й докази в господарському процесі	15	2	2	11
Разом за змістовим модулем 2		30	4	4	22
Змістовий модуль 3. Подання позову і розгляд господарських справ у суді першої інстанції					
5	Подання позову. Відкриття провадження у справі та підготовче провадження	6	1	1	4
6	Судові витрати. Процесуальні строки у господарському процесі	7	1	1	5
7	Порядок розгляду господарських спорів у суді першої інстанції	4	1	1	2
8	Поняття та види судових рішень господарських судів	6	1	1	4
9	Особливості наказного і спрощеного проваджень у господарському процесі	7	-		7
Разом за змістовим модулем 3		30	4	4	22

Змістовий модуль 4. Перегляд і виконання судових рішень господарських судів					
10	Перегляд судових рішень в апеляційному порядку. Перегляд судових рішень в касаційному порядку	7	2	2	3
11	Перегляд судових рішень за нововиявленими та виключними обставинами	8	2	2	4
12	Виконання судових рішень господарських судів	15	-	-	15
Разом за змістовим модулем 4		30	4	4	22
Усього годин за дисципліну		120	16	14	90

З ТЕМАТИЧНІ ПЛАНИ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА

Тема 1: Поняття, завдання, джерела, принципи господарського процесуального права. Система, структура та компетенція господарських судів

1. Методи господарського процесуального права.
2. Правовий статус судді господарського суду.
3. Суд як обов'язковий суб'єкт господарських процесуальних правовідносин.
4. Дискусії щодо об'єкта господарських процесуальних правовідносин.
5. Рішення Європейського суду з прав людини як джерело господарського процесуального права.
6. Господарське процесуальне право як наука.
7. Місце господарського процесуального права в системі національного права України.

Індивідуальні навчально-дослідні завдання:

1. Історія розвитку господарської юрисдикції в Україні.
2. Практичні аспекти застосування принципів господарського процесуального права.
3. Місце звичаю в системі джерел господарського процесуального права.
4. Історія становлення науки господарського процесуального права.
5. Практика Європейського суду з прав людини як джерело господарського процесуального права.
6. Право на справедливий суд: поняття, господарсько-процесуальний контекст.
7. Перспективи модернізації законодавства про судовий захист прав суб'єктів підприємництва.
8. Значення судових рішень Верховного Суду у правозастосовній практиці господарських судів України.
9. Зарубіжний досвід функціонування арбітражних (господарських, комерційних) судів.
10. Актуальні питання досудового регулювання господарських спорів.

Інформаційні джерела:

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. - № 30. - Ст. 141.
2. Європейська конвенція про захист прав людини та основоположних свобод 1950 р. // Голос України. - 2001. - № 3. - 10 січня.

3. Господарський процесуальний кодекс України від 6 листопада 1991 р. в редакції від 3 жовтня 2017 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2017. - №48. - Ст. 436.
4. Закон України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини» від 23 лютого 2006 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2006. - № 30. - Ст. 260.
5. Закон України «Про доступ до судових рішень» від 22 грудня 2015 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2006. - № 15. - Ст. 128.
6. Закон України «Про судоустрій і статус суддів» від 2 червня 2016 р. // Відомості Верховної Ради. - 2016. - № 31. - Ст. 545.
7. Указ Президента України “Про ліквідацію місцевих господарських судів та утворення окружних господарських судів” від 29 грудня 2017 р. № 453/2017 // Офіційний вісник України. - 2018. - № 5. - Ст. 205.
8. Указ Президента України “Про ліквідацію апеляційних господарських судів та утворення апеляційних господарських судів в апеляційних округах” від 29 грудня 2017 р. № 454/2017 // Офіційний вісник України. - 2018. - № 5. - Ст. 206.
9. Інформаційний лист Вищого господарського суду України “Про Конвенцію про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, юрисдикцію та практику Європейського суду з прав людини” від 22 квітня 2016 р. № 01-06/1444/16 // Вісник господарського судочинства. - 2016. - № 2-3.
10. Огляд практики застосування суддями Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду рішень Європейського суду з прав людини при прийнятті постанов за 2018 рік // https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/oglyad_prakt_kgs_1.pdf
11. Jakubiec, Andrej. Polish Commercial Law in the Time of Transformation and European Integration. Chosen Aspects (Тренди в польському комерційному праві під час політичної трансформації та європейської інтеграції) / А. Jakubiec // Вісник Національної академії правових наук України. - 2016. - № 3 (86). - С. 75-83.
12. Актуальна тема номера “Верховний Суд України — найвищий орган у судовій системі держави” // Право України. - 2012. - № 11-12.
13. Бездоля Ю. Позовне провадження та його стадії: аналіз положень проекту Господарського процесуального кодексу України / Ю.Бездоля // Право України. - 2017. - № 9. - С. 154-161.
14. Беяневич В.Е. Господарський процесуальний кодекс України: (третє видання, із змінами і допов. станом на 1 лип. 2011 р.): наук.-практ. комент. / В.Е. Беяневич. - К.: Юстініан, 2011. - 1160 с.
15. Беяневич В.Е. Звичаї ділового обороту та їх застосування у судовій практиці // Юридичний вісник України. Додаток № 1. Правове забезпечення господарської діяльності: інформац.-правов. банк. — 2006. — № 1.
16. Беяневич О.А. Про досудове врегулювання господарських спорів // Вісник господарського судочинства. - 2014. - № 2. - С. 253 — 261.

17. Бобкова А. Новели проекту Господарського процесуального кодексу України / А. Бобкова, О. Банасько // Право України. - 2017. - № 9. - С. 45-50.
18. Бочаров Д. Правова позиція як форма конкретизації принципів права ("візуальна" інтерпретація) / Д. Бочаров // Право України. - 2017. - № 7. - С. 20-29.
19. Бутирський А.А. Реалізація принципу спеціалізації в судовій системі України / А.А. Бутирський // Вісник господарського судочинства. – 2012. - № 6.- С. 195 – 200.
20. Васильєв С. В. Судочинство в господарських судах: підручник / С. В. Васильєв. – Х.: Еспада, 2013. – 320 с.
21. Венедіктова І. "Проарбітражні" зміни до Господарського процесуального кодексу України у контексті судової реформи / І. Венедіктова // Право України. - 2017. - № 9. - С. 77-82.
22. Вечірко І. Господарський суд як суб'єкт процесуальних правовідносин у провадженні у справах про банкрутство // Підприємництво, господарство і право. – 2008. - № 6.
23. Гайдулін О.О. Судочинство по добрій совісті (*iudicia bonae fidei*): історичні витоки та перспективи дослідження / О.О. Гайдулін // Вісник господарського судочинства. – 2012. - № 6. - С. 176-180.
24. Городовенко В. Окремі питання організації системи судів України за принципами територіальності та спеціалізації в контексті сучасної конституційної реформи в Україні / В. Городовенко // Право України. - 2016. - № 7. - С. 34 — 43.
25. Господарське процесуальне право України: Підручник / О.П. Подцерковний, О.О. Квасніцька, Т.В. Степанова та ін.; за ред. О.П. Подцерковного, М. Ю. Картузова. – Х.: Одиссей, 2012. – 400 с.
26. Господарське процесуальне право України: Підручник / За ред. О.І. Харитонової. – К.: Істина, 2008. – 360 с.
27. Гуйван П. Право на справедливе судочинство відповідно до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод / П. Гуйван // Право України. - 2017. - № 11. - С. 172-180.
28. Демченко С.Ф. Теоретико-методологічні засади ефективності господарського судочинства: автореф. дис.... д-ра юрид. наук: 12.00.04 / С. Ф. Демченко; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 2010. — 36 с.
29. Доліва-Клепацька А., Бутирська І. Право на справедливий суд: окремі питання застосування у Республіці Польща // Право України. - 2019. - № 8. - С. 243 — 254.
30. Дроздов, О. *Non bis in idem* - європейський орієнтир для забезпечення сталості та єдності судової практики Верховним Судом (за матеріалами практики Європейського суду з прав людини) / О. Дроздов // Право України. - 2017. - № 6. - С. 110-132.
31. Захист у господарському процесі : практ. посіб. / упоряд. Ю. І. Руснак. – К.: Центр учб. л-ри, 2013. – 328 с.
32. Зельдіна О., Хрімлі О. Поняття і напрями модернізації законодавства про судовий захист прав суб'єктів підприємництва / О. Зельдіна, О.Хрімлі // Право

- України. - 2015. - № 8. - С. 120 — 127.
33. Зуєва Л. Принцип оскаржування судових актів у господарському процесі / Л. Зуєва // Підприємництво, господарство і право. – 2012. - № 3. – С. 61 – 65.
34. Зуєва Л.Є. Поняття принципів господарського процесу / Л.Є. Зуєва // Вісник господарського судочинства. - 2011. - № 5. - С. 113 - 118.
35. Зуєвич Л.Л. Abrenuntiatio, або вперед – у минуле? / Л.Л. Зуєвич // Вісник господарського судочинства. – 2010. - № 4. – С. 6 – 9.
36. Іванюта Н. Функції та методи господарського процесуального права: діалектичний підхід / Н. Іванюта // Підприємництво, господарство і право. - 2016. - № 12 (250).
37. Історичний нарис про становлення та розвиток арбітражно-судової системи в Україні // Вісник господарського судочинства. – 2012. - № 5. – С. 6 - 11.
38. Коваль В.М. Історія становлення та розвитку господарського судочинства в Криму // Вісник господарського судочинства. – 2011. - № 2.
39. Козюбра М. Принципи права: методологічні підходи до розуміння природи та класифікації в умовах сучасних глобалізаційних трансформацій / М. Козюбра // Право України. - 2017. - № 11. - С. 142-164.
40. Коробець К. Принципи права й авторитетність: міркування щодо нормативності / К. Коробець // Право України. - 2017. - № 7. - С. 9-19.
41. Коротун О.М. Вищі спеціалізовані суди: зарубіжний досвід і вітчизняні проекти / О.М. Коротун // Вісник господарського судочинства. - 2016. - № 5-6. - С. 145 — 151.
42. Кройтор В.А. Источники хозяйственного процессуального права: справ. пособ. - Х.: Эспада, 2003. - 264 с.
43. Малишев Б. Судова правотворчість у контексті судової реформи в Україні / Б. Малишев // Право України. - 2017. - № 6. - С. 34-38.
44. Махінчук В. Деякі теоретичні проблеми судочинства у підприємницьких спорах / В. Махінчук // Юридична Україна. - 2013. - № 4.
45. Махінчук В. Форми захисту прав суб'єктів підприємницьких відносин / В. Махінчук // Юридична Україна. - 2013. - № 4.
46. Науково-практичний коментар Господарського процесуального кодексу України. – Вид. 2-ге, перероб. та доп. / За ред. О.І. Харитонової. – К.: Істина, 2010. – 344 с.
47. Ніколенко Л. Взаємозв'язок принципів змагальності, диспозитивності та процесуальної рівності учасників у господарському судочинстві // Підприємництво, господарство і право. – 2008. - № 10.
48. Ніколенко Л. Щодо поняття джерела господарського процесуального права // Підприємництво, господарство і право. – 2008. - № 6.
49. Ніколенко Л. Уніфікація норм у проекті Господарського процесуального кодексу України / Л. Ніколенко // Право України. - 2017. - № 9. - С. 63-69.
50. Ніколенко Л.М. Взаємодія матеріальних і процесуальних галузей права та інститутів // Судова апеляція. - 2007. - № 3. - С. 6 — 12.
51. Ніколенко Л. М. Господарське процесуальне право України: підручник / Л. М. Ніколенко; Маріуп. держ. ун-т. – О.: Фенікс, 2011. – 512 с.
52. Ніколенко Л.М. Деякі аспекти змісту та класифікації принципів

- господарського процесуального права // Часопис Київського університету права. – 2009. - № 1. – С. 153 – 158.
53. Ніколенко Л.М. Дискреційні повноваження господарського суду: межі та умови їх реалізації / Л. М. Ніколенко // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер. “Юриспруденція”. - 2013. - № 6-2. - Т. 2. - С. 32 — 36.
54. Ніколенко Л.М. Особливості господарських процесуальних відносин // Вісник господарського судочинства. – 2010. - № 1. – С. 142 – 147.
55. Ніколенко Л., Іванюта Н. Господарська спеціалізація судової системи як гарантія якісного й ефективного здійснення правосуддя / Л. Ніколенко, Н. Іванюта // Право України. - 2015. - № 8. - С. 150 — 157.
56. Подцерковний О.П. Досвід спеціалізації господарської (комерційної) юрисдикції в Україні та західних країнах / О. П. Подцерковний // Вісник Національної академії правових наук України. - 2018. - Том 25, № 1. - С. 146-161.
57. Осетинський А.Й. Актуальні питання підвищення ефективності та якості організації роботи господарських судів в Україні / А.Й.Осетинський // Вісник господарського судочинства. – 2012. - № 5. – С. 51-64.
58. Пархоменко Н. Концептуальні основи теорії джерел права / Н.Пархоменко // Право України. - 2017. - № 6. - С. 9-16.
59. Писарев О.С. Цикл матеріалів щодо історії господарських судів та змін в організації їх роботи / О.С. Писарев // Вісник господарського судочинства. – 2016. - № 4. – С. 134-142.
60. Пігарева Г. Загальновизнані принципи здійснення правосуддя: міжнародний та національний досвід / Г. Пігарева // Підприємництво, господарство і право. - 2017. - № 3. - С. 91-94.
61. Побирченко И.Г. Хозяйственная юрисдикция / И.Г. Побирченко. - К., 1973. - 252 с.
62. Подцерковний О. Потреба в адаптації та наближенні до практики новел проекту Господарського процесуального кодексу України / О.Подцерковний // Право України. - 2017. - № 9. - С. 35-44.
63. Порушення права на справедливий суд через свавільність рішення вищого національного суду // Право України. - 2018. - № 1. - С. 289.
64. Похиленко І.С. Метод інституційних рекомендацій як один із методів господарського процесуального права / І.С. Похиленко // Вісник господарського судочинства. – 2011. – № 4. – С. 103 – 107.
65. Притика Д.М. Запровадження міжнародних стандартів у господарському судочинстві // Вісник господарського судочинства. – 2010. - № 1. – С. 87 – 97.
66. Притика Д. Арбітражні суди в Україні: історія сьогодення, перспективи розвитку // Право України. - 2001. - № 3. - С. 7-14.
67. Притика Д. Арбітражні суди України: 10 років на стороні законності в господарських відносинах // Право України. - 2001. - № 6. - С. 13-16.
68. Прокопенко Б.О. Функції господарських судів у судовій системі України /

- Б.О. Прокопенко // Вісник господарського судочинства. – 2016. - № 4. – С. 116-119.
69. Радзівілл А.В. Передумови виникнення, специфіка та судові функції, що забезпечують необхідність функціонування господарських судів в Україні / А.В. Радзівілл // Вісник господарського судочинства. – 2016. - № 4. – С. 124-127.
70. Рєзнікова В.В. До питання про поняття господарського процесу // Економіка та право. Серія “Право”. - 2015. - № 2 (41). - С. 38 — 44.
71. Рєзнікова В.В. Досудове врегулювання господарських спорів: необхідність та шляхи реформування / В.В. Рєзнікова // Вісник господарського судочинства. – 2012. - № 5. – С. 101-111.
72. Савчин М. Конституційні принципи та їх інтерпретація / М. Савчин // Право України. - 2017. - № 7. - С. 30-38.
73. Світличний О.П. Господарський процес: підручник/ за заг. ред. Світличного О. П. – Вид. 2, перероб. і доп. – К.: НУБіП України, 2018.
74. Селівон М. Розвиток міжнародного комерційного арбітражу як необхідна складова успішності судової реформи в Україні / М. Селівон // Право України. - 2016. - № 7. - С. 44 — 55.
75. Серебрякова Ю. Повноваження суду відповідно до проекту Господарського процесуального кодексу України / Ю. Серебрякова // Право України. - 2017. - № 9. - С. 94-100.
76. Соловійов В.Г. Оновлення загальних засад господарського судочинства / В.Г. Соловійов // Вісник господарського судочинства. – 2013. – № 1. – С. 182 – 186.
77. Таликін Є. Властивості господарської процесуальної форми / Є.Таликін // Юридична Україна. - 2013. - № 6.
78. Ткаленко К. Правові наслідки для бізнесу від скасування Господарського кодексу та ліквідації господарських судів / К.Ткаленко // Вісник господарського судочинства. – 2016. – № 2-3. – С. 199 – 203.
79. Тополевський Р. Система джерел права України: сучасний стан і перспективи розвитку / Р. Тополевський // Право України. - 2017. - № 6. - С. 27-33.
80. Устименко В. Удосконалення господарського процесу: економіко-правові аспекти / В. Устименко // Право України. - 2017. - № 9. - С. 28-34.
81. Хозяйственный процесс // Введение в украинское право / под общ. ред. С.В. Кивалова, Ю.Н. Оборотова. - 2-е изд., перераб. и доп. - Одесса: Юридична література, 2009. - 768 с. - С. 420 — 430.
82. Чундак-Дев'ян М.В. Господарський процес та зразки господарських процесуальних документів / М. В. Чундак-Дев'ян. - Ужгород, 2013. - 547 с.
83. Школьний В. Збереження Господарського кодексу України при здійсненні судової реформи / В. Школьний // Вісник господарського судочинства. – 2016. – № 2-3. – С. 204 — 212.
84. Щєрбина В.С. Історія розвитку господарської юрисдикції в Україні (1922 – 2011 роки) // Вісник господарського судочинства. – 2011. - № 2.
85. Щєрбина В., Рєзнікова В. Основні засади (принципи) господарського судочинства // Право України. - 2018. - № 7. - С. 13 — 33.
86. Щєрбина В., Рєзнікова В. Сучасні тенденції розвитку господарського процесу

Тема 2: Юрисдикція господарських судів

1. Повноваження міжнародного комерційного арбітражу.
2. Повноваження третейських судів з вирішення господарських справ.
3. Договірна підсудність справ господарським судам.
4. Проблемні питання досудового регулювання господарських спорів.
5. Юрисдикція спорів, територіально підсудних господарським судам Автономної Республіки Крим, Донецької та Луганської областей.

Індивідуальні навчально-дослідні завдання:

1. Сучасні проблеми розмежування юрисдикції загальних і господарських судів щодо вирішення цивільних справ в юридичній науці та практиці.
2. Проблеми розмежування справ господарської юрисдикції та справ адміністративної юрисдикції.
3. Особливості юрисдикції з вирішення спорів, пов'язаних із захистом прав інтелектуальної власності.
4. Актуальні проблеми юрисдикції спорів, що виникають із земельних правовідносин.
5. Проблемні питання юрисдикції щодо вирішення корпоративних спорів.
6. Проблемні питання застосування норм ГПК України про територіальну юрисдикцію (земельні, корпоративні спори тощо).
7. Альтернативні судовому способу варіанти вирішення господарських спорів (міжнародні комерційні арбітражі, медіація, діяльність Центру ВОІВ тощо).

Інформаційні джерела:

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. - № 30. - Ст. 141.
2. Господарський процесуальний кодекс України від 6 листопада 1991 р. в редакції від 3 жовтня 2017 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2017. - №48. - Ст. 436. // Відомості Верховної Ради України. - 2002. - № 6. - Ст. 56.
3. Закон України «Про міжнародний комерційний арбітраж» від 24 лютого 1994р. // Відомості Верховної Ради України. - 1994. - № 25. - Ст. 198.
4. Закон України «Про третейські суди» від 11 травня 2004 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2004. - № 35. - Ст. 412.
5. Кодекс адміністративного судочинства України від 6 липня 2005 р. // Офіційний вісник України. – 2005. – № 32. – Ст. 1918.

6. Закон України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» від 15 квітня 2014 р. // Відомості Верховної Ради. - 2014. - № 26. - Ст. 892.
7. Закон України «Про здійснення правосуддя та кримінального провадження у зв'язку з проведенням антитерористичної операції» від 12 серпня 2014 р. // Відомості Верховної Ради. - 2014. - № 39. - Ст. 2009.
8. Рішення Конституційного Суду України від 1 квітня 2010 р. (справа №1-6/2010 за конституційним поданням Вищого адміністративного суду України щодо офіційного тлумачення положень частини першої статті 143 Конституції України, пунктів "а", "б", "в", "г" статті 12 Земельного кодексу України, пункту 1 частини першої статті 17 Кодексу адміністративного судочинства України) // Офіційний вісник України. - 2010 р. - № 27. – Ст. 1069.
9. Інформаційний лист Верховного Суду України від 26 грудня 2005 р. № 3.2.-2005 (стосовно розмежування компетенції між адміністративними і господарськими судами) // [http:// zakon. rada. gov. ua](http://zakon.rada.gov.ua).
10. Оглядний лист Вищого господарського суду України „Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних з орендою земельних ділянок” від 30 листопада 2007 р. № 01-8/918 // Вісник господарського судочинства. – 2008. - № 1. – Стор. 59.
11. Постанова Пленуму Верховного Суду України „Про практику розгляду судами корпоративних спорів” від 24 жовтня 2008 р. № 13 // Вісник Верховного Суду України. – 2008. - № 11.
12. Інформаційний лист Вищого господарського суду України „Про практику застосування у вирішенні спорів деяких норм чинного законодавства (за матеріалами справ, розглянутих Верховним Судом України)” від 20 листопада 2008 р. № 01-8/685 // Вісник господарського судочинства. – 2009. - № 1.
13. Оглядний лист Вищого господарського суду України „Про практику застосування господарськими судами законодавства про захист прав на об'єкти інтелектуальної власності (за матеріалами справ, розглянутих у касаційному порядку Вищим господарським судом України)” від 23 грудня 2008 р. № 01-8/735 // Вісник господарського судочинства. – 2009. - № 1. – С.37 – 39.
14. Постанова Президії Верховного Суду України та президії Ради суддів України „Про стан здійснення судочинства адміністративними судами” від 3 квітня 2009 р. № 7 // Збірник поточного законодавства, нормативних актів, арбітражної та судової практики. – 2009. - № 23. – Травень.
15. Інформаційний лист Вищого господарського суду України „Про деякі питання практики застосування у вирішенні спорів окремих норм процесуального права (за матеріалами справ, розглянутих Верховним Судом України)” від 27 листопада 2009 р. № 01-08/631 // [http:// zakon. rada. gov. ua](http://zakon.rada.gov.ua).
16. Узагальнення судової практики розгляду господарськими судами справ у спорах, пов'язаних із земельними правовідносинами (Вищий господарський суд України; 1 січня 2010 р.) // [http:// zakon. rada. gov. ua](http://zakon.rada.gov.ua).
17. Лист Вищого господарського суду України “Щодо оскарження рішень органів місцевого самоврядування, пов'язаних з розпорядженням земельними

- ділянками” від 23 червня 2010 р. №05-05/357 // [http:// zakon. rada. gov. ua](http://zakon.rada.gov.ua).
18. Постанова Пленуму Вищого господарського суду України „Про деякі питання підвідомчості і підсудності справ господарським судам” від 24 жовтня 2011 р. № 10 // [http:// zakon. rada. gov. ua](http://zakon.rada.gov.ua).
  19. Інформаційний лист Вищого господарського суду України від 15 травня 2014р. № 01-06/615/14 // [http:// zakon. rada. gov. ua](http://zakon.rada.gov.ua).
  20. Інформаційний лист Вищого господарського суду України “Про Закон України “Про здійснення правосуддя та кримінального провадження у зв'язку з проведенням антитерористичної операції” від 12 вересня 2014 р. № 01-06/1290/14 // [http:// zakon. rada. gov. ua](http://zakon.rada.gov.ua).
  21. Постанова Великої Палати Верховного Суду від 23 травня 2018 р. у справі №821/1194/15-а щодо предметної юрисдикції розгляду спору про визнання протиправним та скасування рішення державного реєстратора про державну реєстрацію права власності на об'єкт нерухомого майна // *Право України*. - 2018. - № 7. - С. 260 — 262.
  22. Огляд судової практики розгляду Касаційним господарським судом у складі Верховного Суду справ у спорах, що виникають із земельних відносин (2018 р.) // https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/Oglyad_KGS_VS_zeml.pdf
  23. Антонюк А. Юрисдикційний елемент права н доступ до суду у справах щодо захисту права власності // *Право України*. - 2018. - № 7. - С. 177 — 197.
  24. Базов В.П. Проблеми судової юрисдикції вирішення земельних спорів в Україні / В. П. Базов, Л. Я. Гончар // *Адміністративне судочинство. Судова практика в адміністративних справах*. - 2017. - № (1-2). - С. 222-239.
  25. Беяневич В.Е. Господарський процесуальний кодекс України: (третє видання, із змінами і допов. станом на 1 лип. 2011 р.): наук.-практ. комент. / В.Е. Беяневич. - К.: Юстініан, 2011. - 1160 с.
  26. Беяневич О.А. Адміністративні договори та розмежування юрисдикції спеціалізованих судів / О.А. Беяневич // *Вісник господарського судочинства*. — 2006. - № 1. - С. 117 — 124.
  27. Беяневич О.А. До проблеми розмежування спеціалізованих судових юрисдикцій / О.А. Беяневич // *Юридичний вісник України*. Додаток №1. Правове забезпечення господарської діяльності. - 2006. - № 12.
  28. Бобкова, А. Юрисдикція господарських судів / А. Бобкова, В.Новошицька // *Право України*. 2017. № 9. - С. 83-93.
  29. Бойко Р., Любченко М. Питання визначення підсудності у спорах про звернення стягнення на предмет іпотеки / Р. Бойко, М. Любченко // *Вісник господарського судочинства*. - 2016. - № 1. - С. 132 — 135.
  30. Борденюк В.В. Деякі питання розмежування повноважень між адміністративними та господарськими судами // *Вісник господарського судочинства*. – 2011. - № 1. – С. 131 – 137.
  31. Бринцев О. Господарська сутність правового спору. Кваліфікуюча ознака чи данина минулому? / О. Бринцев // *Підприємництво, господарство і право*. - 2001. - № 3. - С. 16-17.
  32. Бринцев О.В. До питання про критерії розмежування судових юрисдикцій / О.В. Бринцев // *Вісник господарського судочинства*. - 2016. - № 5-6. - С. 71 —

- 75.
33. Бринцев О.В. Правова сутність економічних спорів та способи їх вирішення: монографія / О.В. Бринцев. - Х.: Право, 2005. - 304 с.
  34. Бринцев О.В. Розмежування компетенції адміністративних і господарських судів: Проблеми і перспективи / О.В. Бринцев. - Х., 2007. - 64 с.
  35. Бутирський А.А. Реалізація принципу спеціалізації в судовій системі України / А.А. Бутирський // Вісник господарського судочинства. – 2012. - № 6.- С. 195 – 200.
  36. Васильєв С. В. Судочинство в господарських судах: підручник / С. В. Васильєв. – Х.: Еспада, 2013. – 320 с.
  37. Віхров О.П., Коверзнев В.О. До питання про критерії розмежування господарської та адміністративної юрисдикцій // Вісник господарського судочинства. – 2011. - № 2.
  38. Господарське процесуальне право України: Підручник / О.П. Подцерковний, О.О. Квасніцька, Т.В. Степанова та ін.; за ред. О.П. Подцерковного, М. Ю. Картузова. – Х.: Одиссей, 2012. – 400 с.
  39. Господарське процесуальне право України: Підручник / За ред. О.І. Харитонової. – К.: Істина, 2008. – 360 с. \
  40. Демченко С.Ф. Паралелі і меридіани господарських та адміністративних судів / С.Ф. Демченко // Вісник господарського судочинства. – 2009. - № 6. – С. 73 – 80.
  41. Кузнєцова Н.С. Господарська і адміністративна юрисдикція: проблеми розмежування / Н.С. Кузнєцова // Вісник господарського судочинства. – 2008. - № 2. – С.77 – 79.
  42. Лукач І.В. Деякі проблеми розмежування підвідомчості справ, що виникають з господарських та трудових відносин / І.В. Лукач // Вісник господарського судочинства. – 2008. - № 2. – С. 68 – 73.
  43. Мельничук В. Процесуальне “підчерев'я”: спеціалізація судочинства як прояв мистецтва заради мистецтва / В. Мельничук // Юридична практика. - 2006. - №7. - С. 10 — 11.
  44. Молчанов Р. Питання територіальної підсудності позовів споживачів до перевізника / Р. Молчанов // Юридична Україна. - 2004. - № 3. - С.58-62.
  45. Науково-практичний коментар Господарського процесуального кодексу України. – Вид. 2-ге, перероб. та доп. / За ред. О.І. Харитонової. – К.: Істина, 2010. – 344 с.
  46. Ніколенко Л. М. Господарське процесуальне право України: підручник / Л. М. Ніколенко; Маріуп. держ. ун-т. – О.: Фенікс, 2011. – 512 с.
  47. Петренко Н. Історичні засади формування інституту підсудності господарських спорів // Підприємництво, господарство і право. – 2011. - № 8.
  48. Побирченко И.Г. Хозяйственная юрисдикция / И.Г. Побирченко. - К., 1973. - 252 с.
  49. Романюк Я. Проблеми розмежування адміністративної та цивільної судових юрисдикцій щодо земельних спорів: перспективи розв'язання унаслідок оновлення процесуального законодавства / Я. Романюк, Л.Майстренко // Право України. - 2017. -№ 8. - С. 83-99.

50. Світличний О.П. Господарський процес: підручник/ за заг. ред. Світличного О. П. – Вид. 2, перероб. і доп. – К.: НУБіП України, 2018.
51. Середа О. Адміністративне і господарське судочинство: значення і доцільність спеціалізації судів у порівняльно-історичному аспекті О.Середа // Право України. – 2009. - № 6. – С. 80 – 83.
52. Теньков С.О. Рішення місцевих органів влади про надання земельних ділянок як предмет судового розгляду (огляд судової практики) / С.О. Теньков // Вісник господарського судочинства. – 2008. - № 2. – С.73 – 76.
53. Томчишен С.В. Проблемні питання визначення підвідомчості справ у спорах, пов'язаних з корпоративними відносинами у господарських товариствах / С.В. Томчишен // Актуальні питання цивільного та господарського права. Науково-практичний журнал. - 2007. - № 2-3 (3-4).
54. Черленяк М.І. Підвідомчість справ господарським судам України: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.04 / М.І. Черленяк; НАН України. Ін-т екон.-прав. дослідж. — Донецьк, 2008. — 20 с.
55. Чундак-Дев'ян М.В. Господарський процес та зразки господарських процесуальних документів / М. В. Чундак-Дев'ян. - Ужгород, 2013. - 547 с.

Тема 3: Учасники господарського процесу

1. Склад господарського суду: поняття, порядок формування.
2. Процесуальні права й обов'язки співучасників.
3. Підстави та процесуальний порядок залучення (вступу) у процес третіх осіб, які не заявляють самостійних вимог на предмет спору.
4. Відмінність процесуального статусу третіх осіб, які заявляють самостійні вимоги на предмет спору, від процесуального статусу позивачів і співучасників.
5. Відмінність процесуального статусу третіх осіб, які не заявляють самостійні вимоги на предмет спору, від процесуального статусу третіх осіб, які заявляють самостійні вимоги на предмет спору.
6. Поняття зловживання правами у господарському процесі. Прояви зловживання процесуальними правами.
7. Процесуальне становище експерта, спеціаліста, перекладача.
8. Процесуальне становище помічника судді та секретаря судового засідання.

Індивідуальні навчально-дослідні завдання:

1. Фізична особа як сторона в господарському процесі.
2. Участь фізичних осіб у господарському процесі.
3. Участь у господарському процесі неповнолітніх осіб.
4. Органи та особи, яким законом надано право звертатися до господарського суду в інтересах інших осіб: правове регулювання і практика застосування.
5. Особливості співучасті в окремих категоріях господарських справ.

6. Проблемні процесуальні питання участі у господарських справах органів державної влади і місцевого самоврядування.

7. Проблемні питання участі прокурора у розгляді справ господарським судом: актуальний стан судової практики.

8. Сучасні стратегії зловживання процесуальними правами.

9. Способи протидії зловживанню правами в господарському процесі.

10. Проблеми участі свідків у господарському процесі.

11. Проблемні процесуальні питання участі спеціаліста й перекладача у господарському процесі.

12. Поняття колективних (масових) позовів і досвід їх правового регулювання за кордоном.

Інформаційні джерела:

1. Господарський процесуальний кодекс України від 6 листопада 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2002. - № 6. - Ст. 56.
2. Закон України „Про прокуратуру” від 14 жовтня 2014 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2015. - № 2-3. - Ст. 12.
3. Рішення Конституційного Суду України від 8 квітня 1999 р. № 3-рп/99 (справа про представництво прокуратурою України інтересів держави в арбітражному суді) // Офіційний вісник України. - 1999. - № 15. - Стор. 35.
4. Наказ Генерального прокурора України “Про організацію роботи органів прокуратури щодо представництва інтересів громадянина або держави в суді та їх захисту при виконанні судових рішень” від 28 травня 2015 № 6 гн // [http:// zakon. rada. gov. ua](http://zakon.rada.gov.ua).
5. Інформаційний лист Вищого господарського суду України „Про деякі питання запобігання зловживанню процесуальними правами у господарському судочинстві” від 15 березня 2010 р. № 01-08/140 // Вісник господарського судочинства. - 2010. - № 3.
6. Постанова Пленуму Вищого господарського суду України «Про деякі питання практики застосування Господарського процесуального кодексу України судами першої інстанції» від 26 грудня 2011 р. № 18 // Вісник господарського судочинства. - 2012. - № 1.
7. Постанова Пленуму Вищого господарського суду України «Про деякі питання участі прокурора у розгляді справ, підвідомчих господарським судам» від 23 березня 2012 р. № 7 // Вісник господарського судочинства. - 2012. - № 3.
8. Інформаційний лист Вищого господарського суду України “Про деякі питання застосування положень Закону України “Про прокуратуру” щодо представництва прокуратурою інтересів держави в господарському суді” від 23 лютого 2016 р. № 01-06/348/16 // Вісник господарського судочинства. - 2016. - № 1.
9. Постанова Верховного Суду від 5 грудня 2018 р. у справі № 923/129/17 (щодо підстав представництва держави прокуратурою)
10. Огляд практики застосування суддями Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду законодавства, що визначає особливості правового

- статусу прокурора в господарському процесі (2018 р.) // https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/Oglyd_prok.pdf
11. Беляневич В.Е. Господарський процесуальний кодекс України: (третє видання, із змінами і допов. станом на 1 лип. 2011 р.): наук.-практ. комент. / В.Е. Беляневич. - К.: Юстініан, 2011. - 1160 с.
  12. Беляневич О.А. Неособистий позов як процесуальний засіб захисту публічних інтересів в господарському судочинстві // Юридична Україна. - 2006. - № 2. - С. 78-83.
  13. Буряк Я. Участь місцевих державних адміністрацій у господарському процесі: судова практика та проблемні питання / Я. Буряк // Підприємництво, господарство і право. - 2016. - № 10 (248). - С. 26-30.
  14. Бутирська І. Відвід (самовідвід) судді у господарському судочинстві // Право України. - 2018. - № 7. - С. 58 — 70.
  15. Васильєв С. В. Довідник з підготовки до судового розгляду окремих категорій господарських справ / С. В. Васильєв. – Х. : Еспада, 2013. – 560 с.
  16. Васильєв С. В. Судочинство в господарських судах: підручник / С. В. Васильєв. – Х.: Еспада, 2013. – 320 с.
  17. Вегеле І. Адвокатська таємниця: європейський досвід / І. Вегеле // Право України. - 2016. - № 7. - С. 56 — 63.
  18. Головань І. Реформа правосуддя: позбавлення громадян конституційного права і пониження статусу адвокатури / І. Головань // Адвокат. - 2017. - № 1 (174). - С. 31-32.
  19. Господарське процесуальне право України: Підручник / О.П. Подцерковний, О.О. Квасніцька, Т.В. Степанова та ін.; за ред. О.П. Подцерковного, М. Ю. Картузова. – Х.: Одиссей, 2012. – 400 с.
  20. Господарське процесуальне право України: Підручник / За ред. О.І. Харитонової. – К.: Істина, 2008. – 360 с.
  21. Господарський процес: практ. посіб. / [О. М. Роїна]. - Київ: Правова єдність, 2011. - 191 с.
  22. Захист у господарському процесі: практ. посіб. / упоряд. Ю. І. Руснак. – К. : Центр учб. л-ри, 2013. – 328 с.
  23. Зейкан Я.П. Захист у господарській справі: Науково-практичний коментар. – К.: КНТ, 2010. – 536 с.
  24. Кройтор В., Степаненко Т. Судове провадження за масовими позовами: пропозиції з удосконалення українського законодавства у світлі досвіду країн Європейського Союзу / В. Кройтор, Т. Степаненко // Право України. - 2015. - № 9.
  25. Кузнецова Н. Громадянське суспільство і захист порушених прав численних груп у порядку масового позову / Н. Кузнецова // Право України. - 2015. - № 9.
  26. Кухнюк Д. Виключне право адвокатів на представництво в судах: pro et contra / Д. Кухнюк // Адвокат. - 2017. - № 1(174). - С. 33-36.
  27. Лазько Г.З. Особливості реалізації процесуального представництва у господарському процесі // Вісник господарського судочинства. - 2008. - № 3. - С. 108-113.
  28. Маан Б. Колективні позови в Європі / Б. Маан // Право України. - 2015. - № 9.

29. Майданик Р. Впровадження масового позову в право України: поняття, модель і сфера застосування / Р. Майданик // Право України. - 2015. - № 9.
30. Майстренко Л. Груповий позов у Швеції: загальна характеристика за законом / Л. Майстренко // Право України. - 2015. - № 9.
31. Міщенко І. Удосконалення інституту відводу судді в господарському судочинстві / І. Міщенко // Право України. - 2017. - № 9. - С. 131-136.
32. Науково-практичний коментар Господарського процесуального кодексу України. – Вид. 2-ге, перероб. та доп. / За ред. О.І. Харитонової. – К.: Істина, 2010. – 344 с.
33. Ніколенко Л. М. Господарське процесуальне право України: підручник / Л.М. Ніколенко ; Маріуп. держ. ун-т. – О.: Фенікс, 2011. – 512 с.
34. Ніколенко Л.М. Суб'єкти процесу доказування в господарських судах України / Л.М. Ніколенко // Юридичний журнал. - 2003. - № 8. - С. 124 — 125.
35. Норкус Р. Колективний позов у Литві / Р. Норкус // Право України. - 2015. - № 9.
36. Погорецький В.М. Треті особи в арбітражному процесі // Вісник господарського судочинства. - 2008. - № 2. — С. 163 - 170.
37. Пушай В.І. Треті особи в арбітражному процесі / В.І. Пушай // Вісник господарського судочинства. - 2001. — № 3. - С. 90-95.
38. Регіцці Г. Групові позови в Італії / Г. Регіцці // Право України. - 2015. - № 9.
39. Резнікова В.В., Россильна О.В. Представництво органом юридичної особи її інтересів у господарському процесі / В.В. Резнікова, О.В. Россильна // Вісник господарського судочинства. - 2016. - № 1. - С. 153 — 161.
40. Резнікова В.В. Відповідальність учасників господарського процесу за зловживання правами та невиконання процесуальних обов'язків / В.В.Резнікова // Університетські наукові записки. Право. Економіка. Управління: Часопис Хмельницького університету управління та права. - 2017. - Вип.3 (63). - С. 149-166.
41. Россильна О. Самопредставництво в господарському процесі України // Право України. - 2018. - № 7. - С. 95 — 102.
42. Руденко В.Б. Аналіз нормативної об'єктивації зловживань процесуальними правами в господарському судочинстві // Судова апеляція. – 2010. - № 3.
43. Світличний О.П. Господарський процес: підручник/ за заг. ред. Світличного О. П. – Вид. 2, перероб. і доп. – К.: НУБіП України, 2018.
44. Світличний О. Про деякі проблеми удосконалення господарського процесуального законодавства [про зловживання процесуальними правами] / О. Світличний, В. Сулім // Публічне право. - 2018. - № 1 (29). - С. 196-202.
45. Смітюх А.В. Добросовісність та зловживання правами у господарському процесі // Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління. - 2006. - Т.9 (Вип. 10.) - С. 171 - 177.
46. Смітюх А.В. Критерії та механізм кваліфікації зловживання процесуальними правами // Юридичний радник. - 2006. - № 6 (14). - С. 55 - 58.
47. Смітюх А.В. Процесуальна стратегема «атака клонів» як засіб попередження зловживання процесуальними формами // Юридичний журнал. - 2005. - № 9. - С. 134 - 136.

48. Смітюх А.В. Процесуальна творчість як різновид військового мистецтва // Юридичний журнал. - 2006. - № 10. - С. 92 - 93.
49. Смітюх А.В. Процесуальні диверсії та зловживання процесуальними правами в умовах правової реальності України // Вісник господарського судочинства. - 2007. - № 1. - С. 89 - 92.
50. Смітюх А.В. Стратегія затягування розгляду господарської справи: сутність та передумови // Юридичний радник. - 2006. - №3(11). - С. 9 - 13.
51. Смітюх А.В. Щодо змісту поняття "процесуальна диверсія" // Підприємництво, господарство і право. - 2006. - № 2. - С. 103-105.
52. Смітюх А.В. Юридические стратегемы в действии // Юридическая практика. - 2005. - № 32 (398). - С. 1, 14-15.
53. Степанова Т. Особливості участю неповнолітніх осіб у господарському судочинстві // Право України. - 2018. - № 7. - С. 84 — 94.
54. Степанова Т. Реформування інституту учасників господарського судового процесу / Т. Степанова // Право України. - 2017. - № 9. - С. 122-130.
55. Стефанчук М. Законодавчі новели реалізації прокуратурою України функції представництва інтересів громадянина або держави у суді у світлі нового Закону України "Про прокуратуру" / М. Стефанчук // Право України. – 2015. – № 6. – С. 109 – 118.
56. Стефанчук М.М. Правова визначеність об'єкта прокурорського представництва: практичний аспект // Університетські наукові записки. - 2017. - № 63. - С. 324 — 335.
57. Стефанчук М. Форми та способи реалізації прокуратурою функції представництва інтересів громадянина або держави в суді / М. Стефанчук // Вісник прокуратури. – 2016. – № 3. – С. 34 — 48.
58. Фонова О. Особливості участі свідків у господарському процесі // Право України. - 2018. - № 7. - С. 71 — 83.
59. Чундак-Дев'ян М.В. Господарський процес та зразки господарських процесуальних документів / М. В. Чундак-Дев'ян. - Ужгород, 2013. - 547 с.
60. Шкляр Т. Сторони у господарському процесі: правове регулювання // Підприємництво, господарство і право. – 2008. - № 11.
61. Шухатян Х. Фізична особа як сторона в господарському процесі / Х.Шухатян // Підприємництво, господарство і право. - 2013. - № 10. - С. 48 — 52.
62. Шуляк Л.А. Щодо проблеми зловживання учасниками судового процесу правом апеляційного (касаційного) оскарження судових актів, які не підлягають оскарженню // Вісник господарського судочинства. – 2010. - № 1. – С. 22 – 24.

Тема 4: Доказування й докази в господарському процесі

1. Співвідношення достовірних і вірогідних знань у процесі вирішення справи по суті.
2. Доказові факти: поняття, роль, особливості оцінки.
3. Класифікація доказів: первісні й похідні, прямі й непрямі, усні й письмові,

- особисті й речові.
4. Предмет доказування в господарському процесі.
  5. Процесуальне становище судових експертів.
  6. Види судових експертиз у господарському процесі.
  7. Забезпечення доказів у господарському процесі.

Індивідуальні навчально-дослідні завдання:

1. Належність і допустимість засобів доказування у господарських справах: проблеми практики.
2. Підстави звільнення від доказування: практичне значення.
3. Особливості призначення та проведення судових експертиз у справах, пов'язаних із захистом прав інтелектуальної власності.
4. Речові докази у господарському процесі: особливості дослідження та оцінки.
5. Письмові докази у господарському процесі: особливості дослідження та оцінки.
6. Правова експертиза в господарських справах.
7. Електронні докази в господарському процесі.
8. Особливості показання свідків як доказу в господарському процесі.
9. Порядок отримання доказів у господарських справах за кордоном.

Інформаційні джерела:

1. Господарський процесуальний кодекс України від 6 листопада 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2002. - № 6. - Ст. 56.
2. Рекомендації президії Вищого господарського суду України „Про деякі питання практики призначення судових експертиз у справах зі спорів, пов'язаних із захистом права інтелектуальної власності” від 29 березня 2005 р. № 04-5/76 // Вісник господарського судочинства. - 2005. - № 3. - С. 19 — 23.
3. Інформаційний лист Вищого господарського суду України „Про деякі питання, пов'язані зі строками проведення судових експертиз” від 4 червня 2008 р. № 01-8/348 // Вісник господарського судочинства. – 2008. - № 4.
4. Інформаційний лист Вищого господарського суду України „Про деякі питання призначення і проведення судових експертиз у справах, пов'язаних із захистом прав інтелектуальної власності” від 15 грудня 2008 р. № 01-8/724 // Вісник господарського судочинства. - 2009. - № 1. - С. 42 — 44.
5. Інформаційний лист Вищого господарського суду України „Про деякі питання запобігання зловживанню процесуальними правами у господарському судочинстві” від 15 березня 2010 р. № 01-08/140 // Вісник господарського судочинства. - 2010. - № 3.
6. Постанова Пленуму Вищого господарського суду України «Про деякі питання практики застосування Господарського процесуального кодексу України судами першої інстанції» від 26 грудня 2011 р. № 18 // Вісник господарського

- судочинства. - 2012. - № 1.
7. Постанова Пленуму Вищого господарського суду України «Про деякі питання практики призначення судової експертизи» від 23 березня 2012р. №4 // Вісник господарського судочинства. - 2012. - № 3.
  8. Бабенко В.В. Доказування в господарському процесі: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.04 / В.В. Бабенко; Акад. прав. наук України, НДІ приват. права і підприємництва. — К., 2007. — 19 с.
  9. Белкін М.Л., Белкіна Ю.Л. Актуальні питання призначення судових експертиз у господарському процесі // Вісник господарського судочинства. – 2009. - № 3. – С. 178 – 187.
  - 10.Беляневич В.Е. Господарський процесуальний кодекс України: (третє видання, із змінами і допов. станом на 1 лип. 2011 р.): наук.-практ. комент. / В.Е. Беляневич. - К.: Юстініан, 2011. - 1160 с.
  - 11.Беляневич О.А. Спірні питання вжиття запобіжних заходів у господарському судочинстві // Судустрій і судочинство в Україні. - 2007. - № 4. - С. 36 — 42.
  - 12.Білецька Л.М. Проблеми доказування у судах господарської юрисдикції / Л.М. Білецька // Вісник господарського судочинства. – 2012. - №6. – С.181 – 185.
  - 13.Бояринцева М.А. Проблеми теорії та практики вжиття запобіжних засобів // Вісник господарського судочинства. - 2003. - № 4. - С. 209-212.
  - 14.Булгакова І.В. Електронні докази в господарському процесі: поняття та порядок застосування // Вісник господарського судочинства. - 2011. - № 1. - С. 85-90.
  - 15.Васильєв С.В. Доказування та докази у господарському процесі України: монографія. - Харків: Еспада, 2004. - 192 с.
  - 16.Васильєв С. В. Довідник з підготовки до судового розгляду окремих категорій господарських справ / С. В. Васильєв. – Х. : Еспада, 2013. – 560 с.
  - 17.Васильєв С. В. Судочинство в господарських судах: підручник / С. В. Васильєв. – Х.: Еспада, 2013. – 320 с.
  - 18.Васильченко Т. Новели інституту доказування у господарському судочинстві / Т. Васильченко // Право України. - 2017. - № 9. - С. 146-153.
  - 19.Господарське процесуальне право України: Підручник / О.П. Подцерковний, О.О. Квасніцька, Т.В. Степанова та ін.; за ред. О.П. Подцерковного, М. Ю. Картузова. – Х.: Одіссей, 2012. – 400 с.
  - 20.Господарське процесуальне право України: Підручник / За ред. О.І. Харитонової. – К.: Істина, 2008. – 360 с.
  - 21.Господарський процес: практ. посіб. / [О.М. Роїна]. - Київ: Правова єдність, 2011. - 191 с.
  - 22.Захист у господарському процесі: практ. посіб. / упоряд. Ю. І. Руснак. – К.: Центр учб. л-ри, 2013. – 328 с.
  23. Зейкан Я.П. Захист у господарській справі: Науково-практичний коментар. – К.: КНТ, 2010. – 536 с.
  - 24.Картузов М.Ю. Запобіжні заходи в господарському процесі: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.04 / М. Ю. Картузов ; Одес. держ. юрид. акад. — О., 2010. — 21 с.

25. Ковальова В. Про процесуальні форми проведення судових експертиз // Право України. - 2000. - № 8. - С. 73-75.
26. Науково-практичний коментар Господарського процесуального кодексу України. – Вид. 2-ге, перероб. та доп. / За ред. О.І. Харитонової. – К.: Істина, 2010. – 344 с.
27. Ніколенко Л. М. Господарське процесуальне право України: підручник / Л.М. Ніколенко ; Маріуп. держ. ун-т. – О. : Фенікс, 2011. – 512 с.
28. Ніколенко Л.М. Доказування в господарському судочинстві. Навч. посібник. - Одеса-Суми: Фенікс - Університетська книга, 2007. - 413 с.
29. Ніколенко Л.М. Доказування та докази у господарському процесі України. - Харків : Еспада, 2004. - 187 с.
30. Ніколенко Л.М. Допустимість у господарському судочинстві доказів, отриманих в іноземній державі // Держава і право. Юридичні і політичні науки. - 2003. — Спецвип. — С. 345 - 347.
31. Ніколенко Л.М. Експертиза у господарському процесі України: коментар до статей 41, 42 Господарського процесуального кодексу України // Законодавство України: науково-практичні коментарі. - 2003. - № 7. - С. 40-46.
32. Притика Ю.Д. Окремі питання отримання за кордоном доказів у цивільних та комерційних справах // Вісник господарського судочинства. - 2008. - № 4. - С.53 — 58.
33. Світличний О.П. Господарський процес: підручник/ за заг. ред. Світличного О. П. – Вид. 2, перероб. і доп. – К.: НУБіП України, 2018.
34. Степанова Т.В. Деякі проблеми здійснення експертизи в господарському процесі // Вісник господарського судочинства. - 2001. - № 3. - С. 212-216.
35. Степанова Т.В. Місце судових доказів у процесі розгляду господарських спорів // Вісник господарського судочинства. - 2001. - № 4. - С. 183-186.
36. Степанова Т.В. Поняття допустимості доказів у господарському процесі // Вісник господарського судочинства. - 2002. - № 2. - С. 230 - 233.
37. Степанова Т.В. Поняття, сутність та предмет доведення в господарському процесі // Право України. - 2002. - № 2. - С. 49-52.
38. Степанова Т.В. Речові докази як засоби доведення й особливий вид доказів у господарському процесі // Вісник господарського судочинства. - 2002. - № 1. - С. 202-205.
39. Степанова Т.В. Ще раз про правову експертизу // Вісник господарського судочинства. - 2004. - № 1. - С. 342 — 344.
40. Таликін Є.А. Запобіжні заходи у господарському судочинстві: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.04 / Є.А. Таликін; Ін-т екон.-прав. дослідж. НАН України. — Донецьк, 2010. — 18 с.
41. Теньков С.О. Проблемні питання оцінки судом факсограм у якості доказу // Вісник господарського судочинства. - 2010. - № 4. - С. 56 - 60.
42. Фомченков Д. Господарські суди на захисті інтелектуальної власності // Право України. - 2001. - № 10. - С. 92-93.
43. Чундак-Дев'ян М.В. Господарський процес та зразки господарських процесуальних документів / М. В. Чундак-Дев'ян. - Ужгород, 2013. - 547 с.

Тема 5: Подання позову. Відкриття провадження у справі та підготовче провадження

1. Види позову у господарському процесуальному праві.
2. Поняття ціни позову.
3. Відзив на позовну заяву: вимоги до оформлення.
4. Заперечення та пояснення третьої особи щодо позову або відзиву.
5. Порядок роз'єднання позовів.
6. Порядок врегулювання спору за участю судді господарського суду.
7. Поняття заяви з процесуальних питань та вимоги до такої заяви.
8. Наслідки порушення законодавчих вимог до заяв з процесуальних питань.
9. Порядок розгляду заяви про забезпечення позову.
10. Виконання ухвали суду про забезпечення позову.
11. Заміна виду забезпечення позову.
12. Скасування заходів забезпечення позову.
13. Відшкодування збитків, завданих забезпеченням позову.
14. Поняття й порядок застосування зустрічного забезпечення позову.

Індивідуальні навчально-дослідні завдання:

1. Процесуальні проблеми об'єднання позовних вимог у господарському процесі.
2. Зарубіжний досвід правового регулювання медіації.
3. Дії представника відповідача щодо підготовки до розгляду справи в господарському суді.
4. Проблемні питання забезпечення позову в окремих категоріях спорів.

Інформаційні джерела:

1. Господарський процесуальний кодекс України від 6 листопада 1991р. // Відомості Верховної Ради України. - 2002. - № 6. - Ст. 56.
2. Постанова Пленуму Вищого господарського суду України «Про деякі питання практики застосування заходів до забезпечення позову» від 26 грудня 2011 р. № 16 // Вісник господарського судочинства. - 2012. - №1.
3. Постанова Пленуму Вищого господарського суду України «Про деякі питання практики застосування Господарського процесуального кодексу України судами першої інстанції» від 26 грудня 2011 р. № 18 // Вісник господарського судочинства. - 2012. - № 1.
4. Бездоля Ю. Позовне провадження та його стадії: аналіз положень проекту Господарського процесуального кодексу України / Ю.Бездоля // Право України. - 2017. - № 9. - С. 154-161.
5. Беляневич В.Е. Господарський процесуальний кодекс України: (третє видання, із змінами і допов. станом на 1 лип. 2011 р.): наук.-практ. комент. /

- В.Е. Беляневич. - К.: Юстиніан, 2011. - 1160 с.
6. Булгакова І.В. Деякі питання забезпечення позову в господарському процесі / І.В. Булгакова // Вісник господарського судочинства. - 2005. - № 3. - С. 197-203.
  7. Васильєв С. В. Довідник з підготовки до судового розгляду окремих категорій господарських справ / С. В. Васильєв. – Х. : Еспада, 2013. – 560 с.
  8. Васильєв С. В. Судочинство в господарських судах: підручник / С. В. Васильєв. – Х.: Еспада, 2013. – 320 с.
  9. Господарське процесуальне право України: Підручник / За ред. О.І. Харитонової. – К.: Істина, 2008. – 360 с.
  10. Господарське процесуальне право: Підручник / О.П. Подцерковний, О.О. Квасніцька, Т.В. Степанова та ін.; за ред. О.П. Подцерковного, М.Ю. Картузова. – Х.: Одиссей, 2012. – 400 с.
  11. Господарський процес: практ. посіб. / [О. М. Роїна]. - Київ: Правова єдність, 2011. - 191 с.
  12. Господарський процесуальний кодекс України: з постатейними матеріалами судової практики застосування процесуальних норм (станом на 20 листопада 2008 року). – К.: Юстиніан, 2009. – 856 с.
  13. Захист у господарському процесі : практ. посіб. / упоряд. Ю. І. Руснак. – К. : Центр учб. л-ри, 2013. – 328 с.
  14. Зейкан Я.П. Захист у господарській справі: Науково-практичний коментар / Я.П. Зейкан. – К.: КНТ, 2010. – 536 с.
  15. Іванюта Н. В. Забезпечення позову в господарському судочинстві: монографія / Н.В. Іванюта; Міністерство освіти і науки України, Маріуп. держ. ун-т. – Донецьк: Юго-Восток, 2013. – 158 с.
  16. Іванюта Н.В. Накладення арешту на майно як засіб забезпечення позову в корпоративних спорах // Вісник господарського судочинства. – 2011. - № 2.
  17. Криштак І.В. Деякі правові аспекти забезпечення позову в господарському судочинстві / І.В. Криштак // Вісник господарського судочинства. - 2015. - № 3. - С. 163 — 177.
  18. Махінчук В. Передумови та основні напрями формування вітчизняного законодавства про медіацію в підприємницьких спорах / В. Махінчук // Юридична Україна. - 2013. - № 4.
  19. Насилина Н. Судове примирення сторін: новела цивільного процесуального законодавства України / Н. Насилина // Право України. - 2017. - № 8. - С. 27-32.
  20. Науково-практичний коментар Господарського процесуального кодексу України. – Вид. 2-ге, перероб. та доп. / За ред. О.І. Харитонової. – К.: Істина, 2010. – 344 с.
  21. Ніколенко Л. М. Господарське процесуальне право України: підручник / Л. М. Ніколенко ; Маріуп. держ. ун-т. – О. : Фенікс, 2011. – 512 с.
  22. Новицький В.В. Терміни пред'явлення зустрічного позову та критерії їх встановлення // Вісник господарського судочинства. - 2003. - № 4. - С. 212 - 218.

23. Опадчий І.М. Проблеми відшкодування збитків, завданих забезпеченням позову в господарському процесі // Вісник господарського судочинства. - 2011. - № 5. - С. 160 - 167.
24. Потапенко В. Забезпечення позову в спорі про акції / В. Потапенко // Юридичний журнал. - 2003. - № 4. - С. 97.
25. Рим Т. Інститут забезпечення позову: новели законодавства / Т. Рим // Право України. - 2017. - № 9. - С. 137-145.
26. Світличний О.П. Господарський процес: підручник/ за заг. ред. Світличного О. П. – Вид. 2, перероб. і доп. – К.: НУБіП України, 2018.
27. Смітюх А.В. Створення та використання однорідних процесуальних ситуацій в господарському процесі // Підприємництво, господарство і право. - 2005. - № 9. - С. 97 — 99.
28. Смітюх А.В. Стратегематика господарського процесу // Вісник господарського судочинства. - 2005. — № 5. - С. 133 — 137.
29. Талыкин Е.А. Некоторые аспекты понятия предварительной судебной защиты в хозяйственном процессе // Актуальні проблеми права: теорія і практика: Збірник наукових праць. - Луганськ: Видавництво СХУ, 2007, №9. – С. 214-219.
30. Чундак-Дев'ян М.В. Господарський процес та зразки господарських процесуальних документів / М. В. Чундак-Дев'ян. - Ужгород, 2013. - 547 с.
31. Яценко С. Інститут врегулювання спору за участі судді: правова характеристика та вплив на господарський процес / С. Яценко // Право України. - 2017. - № 9. - С. 213-219.

Тема 6: Судові витрати. Процесуальні строки у господарському процесі

1. Розподіл судових витрат.
2. Витрати, пов'язані з розглядом господарської справи: поняття, склад, порядок визначення.
3. Витрати на професійну правничу допомогу.
4. Зупинення, поновлення та продовження процесуальних строків.
5. Порядок відшкодування судових витрат.
6. Порядок повернення судових витрат.
7. Підстави та порядок відстрочення, розстрочення, зменшення та збільшення розміру судових витрат.
8. Особливості оплати судових витрат фізичними особами – підприємцями.
9. Особливості оплати судових витрат в іноземній валюті.

Індивідуальні навчально-дослідні завдання:

1. Новели процесуального законодавства щодо забезпечення, попереднього визначення й оплати судових витрат.

2. Проблеми застосування строків позовної давності в господарському судочинстві.

Інформаційні джерела:

1. Господарський процесуальний кодекс України від 6 листопада 1991р. // Відомості Верховної Ради України. - 2002. - № 6. - Ст. 56.
2. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. // Голос України. – 2003. - № 45 — 48.
3. Закон України “Про судовий збір” від 8 липня 2011 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2012. - № 14. - Ст. 87.
4. Постанова Пленуму Вищого господарського суду України “Про деякі питання практики застосування позовної давності у вирішенні господарських спорів” від 29 травня 2013 р. № 10 // [http:// zakon. rada. gov. ua](http://zakon.rada.gov.ua).
5. Беяневич В.Е. Господарський процесуальний кодекс України: (третє видання, із змінами і допов. станом на 1 лип. 2011 р.): наук.-практ. комент. / В.Е. Беяневич. - К.: Юстиніан, 2011. - 1160 с.
6. Белкін М.Л. Проблеми застосування строків позовної давності в корпоративних спорах / М.Л. Белкін // Вісник господарського судочинства. – 2012. - № 6. - С. 206 – 214.
7. Боднар В.В. Деякі питання позовної давності при вирішенні господарських спорів // Вісник господарського судочинства. – 2015. - № 2. - С. 132 – 138.
8. Васильєв С. В. Довідник з підготовки до судового розгляду окремих категорій господарських справ / С. В. Васильєв. – Х. : Еспада, 2013. – 560 с.
9. Васильєв С. В. Судочинство в господарських судах: підручник / С. В. Васильєв. – Х.: Еспада, 2013. – 320 с.
10. Господарське процесуальне право України: Підручник / За ред. О.І. Харитонової. – К.: Істина, 2008. – 360 с.
11. Господарське процесуальне право: Підручник / О.П. Подцерковний, О.О. Квасніцька, Т.В. Степанова та ін.; за ред. О.П. Подцерковного, М.Ю. Картузова. – Х.: Одісей, 2012. – 400 с.
12. Господарський процес: практ. посіб. / [О. М. Роїна]. - Київ: Правова єдність, 2011. - 191 с.
13. Господарський процесуальний кодекс України: з постатейними матеріалами судової практики застосування процесуальних норм (станом на 20 листопада 2008 року). – К.: Юстиніан, 2009. – 856 с.
14. Застосування положень про позовну давність у господарському судочинстві // Господарське судочинство. - 2016. - № 2.
15. Захист у господарському процесі : практ. посіб. / упоряд. Ю. І. Руснак. – К. : Центр учб. л-ри, 2013. – 328 с.
16. Зейкан Я.П. Захист у господарській справі: Науково-практичний коментар / Я.П. Зейкан. – К.: КНТ, 2010. – 536 с.
17. Кутиркін А.А. Проблеми повернення судових витрат // Вісник господарського судочинства. - 2012. - № 5. - С. 144 — 145.

18. Науково-практичний коментар Господарського процесуального кодексу України. – Вид. 2-ге, перероб. та доп. / За ред. О.І. Харитонової. – К.: Істина, 2010. – 344 с.
19. Нецька Л. Особливості застосування позовної давності / Л. Нецька // Вісник прокуратури. – 2017. – №1. – С. 87 — 91.
20. Ніколенко Л. М. Господарське процесуальне право України: підручник / Л. М. Ніколенко ; Маріуп. держ. ун-т. – О. : Фенікс, 2011. – 512 с.
21. Світличний О.П. Господарський процес: підручник/ за заг. ред. Світличного О. П. – Вид. 2, перероб. і доп. – К.: НУБіП України, 2018.
22. Чундак-Дев'ян М.В. Господарський процес та зразки господарських процесуальних документів / М. В. Чундак-Дев'ян. - Ужгород, 2013. - 547 с.

Тема 7: Вирішення господарських спорів у суді першої інстанції в порядку загального позовного провадження

1. Порядок фіксування господарського процесу.
2. Процесуальні питання, пов'язані із заміною судді на стадії судового розгляду справи.
3. Вирішення господарських спорів за відсутності відповідача у судовому процесі.
4. Заходи процесуального примусу: поняття, види, підстави й порядок застосування.
5. Порядок проведення судового засідання в режимі відеоконференції.

Індивідуальні навчально-дослідні завдання:

1. Втілення принципів господарського процесу на стадії судового розгляду справи.
2. Стратегія і тактика дій представника відповідача в процесі розгляду справи.
3. Формування інституту електронного суду в Україні.
4. Мирова угода у господарському суді: огляд судової практики.
5. Нові підстави зупинення провадження у справі у редакції ГПК 2017 року: практика застосування.

Інформаційні джерела:

1. Господарський процесуальний кодекс України від 6 листопада 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2002. - № 6. - Ст. 56.
2. Постанова Пленуму Вищого господарського суду України «Про деякі питання практики застосування Господарського процесуального кодексу України судами першої інстанції» від 26 грудня 2011 р. № 18 // Вісник господарського судочинства. - 2012. - № 1.

3. Бездоля Ю. Позовне провадження та його стадії: аналіз положень проекту Господарського процесуального кодексу України / Ю. Бездоля // Право України. - 2017. - № 9. - С. 154-161.
4. Беяневич В.Е. Господарський процесуальний кодекс України: (третє видання, із змінами і допов. станом на 1 лип. 2011 р.): наук.-практ. комент. / В.Е. Беяневич. - К.: Юстініан, 2011. - 1160 с.
5. Бринцев О. До питання про принцип оперативності господарського судочинства в контексті універсалізації судового процесу в Україні // Право України. - 2018. - № 7. - С. 34 — 46.
6. Васильєв С. В. Довідник з підготовки до судового розгляду окремих категорій господарських справ / С. В. Васильєв. – Х. : Еспада, 2013. – 560 с.
7. Васильєв С. В. Судочинство в господарських судах: підручник / С. В. Васильєв. – Х.: Еспада, 2013. – 320 с.
8. Господарське процесуальне право України: Підручник / За ред. О.І. Харитонової. – К.: Істина, 2008. – 360 с.
9. Господарське процесуальне право України: Підручник / О.П. Подцерковний, О.О. Квасніцька, Т.В. Степанова та ін.; за ред. О.П. Подцерковного, М. Ю. Картузова. – Х.: Одіссей, 2012. – 400 с.
10. Господарський процес: практ. посіб. / [О. М. Роїна]. - Київ: Правова єдність, 2011. - 191 с.
11. Господарський процесуальний кодекс України: 3 постатейними матеріалами судової практики застосування процесуальних норм (станом на 20 листопада 2008 року). – К.: Юстиніан, 2009. – 856 с.
12. Захист у господарському процесі: практ. посіб. / упоряд. Ю. І. Руснак. – К. : Центр учб. л-ри, 2013. – 328 с.
13. Зейкан Я.П. Захист у господарській справі: Науково-практичний коментар / Я.П. Зейкан. – К.: КНТ, 2010. – 536 с.
14. Коваль В. Способы защиты ответчика // Підприємництво, господарство і право. – 2008. - № 12.
15. Литвинова А.П., Ребриста С.В. Проблеми процесуальних форм вирішення господарських спорів за відсутності відповідача у судовому процесі // Вісник господарського судочинства. - 2005. - № 3. - С. 29-32.
16. Навроцька Ю. Тенденції електронізації цивільного судочинства України / Ю. Навроцька, О. Угриновська // Право України. - 2017. - № 8. - С.130-138.
17. Ніколенко Л. М. Господарське процесуальне право України: підручник / Л. М. Ніколенко ; Маріуп. держ. ун-т. – О. : Фенікс, 2011. – 512 с.
18. Норкус Р. Застосування інформаційних та електронно-комунікаційних технологій у рамках розгляду господарських спорів: досвід Литви та інших держав / Р. Норкус // Право України. - 2016. - № 7. - С. 95 — 103.
19. Норкус Р. Щодо електронного судочинства (господарські справи, цивільний аспект) / Р. Норкус // Вісник Верховного Суду України. – 2016. – №4. – С. 19 — 20.
20. Світличний О.П. Господарський процес: підручник/ за заг. ред. Світличного О. П. – Вид. 2, перероб. і доп. – К.: НУБіП України, 2018.
21. Селіванов М. Електронний суд: ІТ-технології в судовому процесі як спосіб

- покращення прогнозованості судових рішень / М. Селіванов // Право України. - 2018. - № 1. - С. 114-122.
22. Сільвестрі Е. Процедура дрібних позовів: міркування та ідеї з Європи й Італії для української реформи / Е. Сільвестрі // Право України. - 2017. - № 8. - С. 147-153.
23. Фонова О.С. Зупинення провадження у справі в господарському процесі (перспективи законодавчого регулювання) / О.С. Фонова // Вісник господарського судочинства. - 2005. - № 6. - С. 168-175.
24. Ханік-Посполітак Р. Запровадження електронного правосуддя у цивільному судочинстві України / Р. Ханік-Посполітак // Право України. - 2017. - № 8. - С. 122-129.
25. Чундак-Дев'ян М.В. Господарський процес та зразки господарських процесуальних документів / М. В. Чундак-Дев'ян. - Ужгород, 2013. - 547 с.

Тема 8: Поняття та види судових рішень

1. Порядок вручення судового рішення.
2. Особливості викладення рішень господарських судів у судових спорах окремих видів.
3. Негайне виконання судового рішення та його види.
4. Окрема ухвала господарського суду.
5. Виправлення описок та арифметичних помилок у судових рішеннях.
6. Визначення порядку і строку виконання рішення суду, забезпечення його виконання.

Індивідуальні навчально-дослідні завдання:

1. Законна сила судового рішення: проблеми теорії і практики.
2. Проблеми викладення змісту судового рішення.
3. Окрема ухвала господарського суду.

Інформаційні джерела:

1. Господарський процесуальний кодекс України від 6 листопада 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2002. - № 6. - Ст. 56.
2. Постанова Пленуму Вищого господарського суду України «Про деякі питання практики застосування Господарського процесуального кодексу України судами першої інстанції» від 26 грудня 2011 р. № 18 // Вісник господарського судочинства. - 2012. - № 1.
3. Постанова Пленуму Вищого господарського суду України «Про судові рішення» від 23 березня 2012 р. № 6 // Вісник господарського судочинства. - 2012. - № 3.
4. Рішення Конституційного суду України від 25 квітня 2012 р. у справі № 1-

- 12/2012 щодо офіційного тлумачення положень пункту 20 частини першої статті 106, частини першої статті 111-13 ГПК України // Вісник Конституційного суду України. – 2012. - № 3.
5. Беяневич В.Е. Господарський процесуальний кодекс України: (третє видання, із змінами і допов. станом на 1 лип. 2011 р.): наук.-практ. комент. / В.Е. Беяневич. - К.: Юстиніан, 2011. - 1160 с.
  6. Васильєв С. В. Довідник з підготовки до судового розгляду окремих категорій господарських справ / С. В. Васильєв. – Х. : Еспада, 2013. – 560 с.
  7. Васильєв С. В. Судочинство в господарських судах: підручник / С. В. Васильєв. – Х.: Еспада, 2013. – 320 с.
  8. Господарське процесуальне право України: Підручник / За ред. О.І. Харитонової. – К.: Істина, 2008. – 360 с.
  9. Господарське процесуальне право України: Підручник / О.П. Подцерковний, О.О. Квасніцька, Т.В. Степанова та ін.; за ред. О.П. Подцерковного, М. Ю. Картузова. – Х.: Одіссей, 2012. – 400 с.
  10. Господарський процесуальний кодекс України: 3 постатейними матеріалами судової практики застосування процесуальних норм (станом на 20 листопада 2008 року). – К.: Юстиніан, 2009. – 856 с.
  11. Григор'єва В.В. Види рішень господарського суду // Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки: зб. наук. стат. - 2006. - С.95 — 99.
  12. Григор'єва В.В. Законна сила рішення господарського суду // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Право. - 2007. - Вип.8. - С. 242 — 245.
  13. Григор'єва В.В. Правовий режим судового рішення у господарському процесі: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.04 / В.В. Григор'єва ; Ін-т екон.-прав. дослідж. НАН України. — Донецьк, 2009. — 18 с.
  14. Григор'єва В.В. Рішення суду як зовнішня форма виразу судження // Підприємництво, господарство і право. - 2007. - № 12. - С. 142-143.
  15. Зейкан Я.П. Захист у господарській справі: Науково-практичний коментар. – К.: КНТ, 2010. – 536 с.
  16. Кот О. Судові акти в господарському процесі: поняття та види // Підприємництво, господарство і право. – 2010. - № 1. – С. 96 – 99.
  17. Кот О. Ухвали суду в господарському процесі // Юридична Україна. – 2010. - № 2. – С. 97 – 101.
  18. Кот О.В. Рішення господарського суду: проблеми викладення змісту // Вісник господарського судочинства. - 2009. - № 5. - С. 96 - 100.
  19. Кот О.В. Судові акти в господарському процесі України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.04 / О. В. Кот ; Нац. акад. прав. наук України, НДІ приват. права і підприємництва. — К., 2011. — 21 с.
  20. Ніколенко Л. М. Господарське процесуальне право України: підручник / Л. М. Ніколенко ; Маріуп. держ. ун-т. – О. : Фенікс, 2011. – 512 с.
  21. Світличний О.П. Господарський процес: підручник/ за заг. ред. Світличного О. П. – Вид. 2, перероб. і доп. – К.: НУБіП України, 2018.

22. Степанова Т.В. Институт частного определения по ХПК Украины // Наука і освіта. - 2004: тези допов. і наук. повід. VII міжнар. наук.-практ. конф., 10-25 лют. 2004 р., Дніпропетровськ. - Дніпропетровськ, 2004. - С.81-82.
23. Ткачук О. Судовий розсуд та його вплив на легітимність судових рішень // Вісник господарського судочинства. – 2016. – № 2-3. – С. 240 — 247.
24. Хотенець П. Форми реалізації судового контролю в господарському судочинстві // Право України. - 2013. - № 7.
25. Чундак-Дев'ян М.В. Господарський процес та зразки господарських процесуальних документів / М. В. Чундак-Дев'ян. - Ужгород, 2013. - 547 с.

Тема 9: Особливості наказного і спрощеного проваджень у господарському процесі

1. Особливості спрощеного провадження у господарському процесі.
2. Поняття судового наказу і наказного провадження у господарському процесі.
3. Вимоги, за якими може бути видано судовий наказ.
4. Підстави для відмови у видачі судового наказу. Наслідки відмови у видачі судового наказу.
5. Форма і зміст заяви про видачу судового наказу.
6. Порядок видачі судового наказу господарського суду.
7. Порядок скасування судового наказу господарського суду.

Інформаційні джерела:

1. Господарський процесуальний кодекс України від 6 листопада 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2002. - № 6. - Ст. 56.
2. Беяневич В.Е. Господарський процесуальний кодекс України: (третє видання, із змінами і допов. станом на 1 лип. 2011 р.): наук.-практ. комент. / В.Е. Беяневич. - К.: Юстиніан, 2011. - 1160 с.
3. Васильєв С. В. Довідник з підготовки до судового розгляду окремих категорій господарських справ / С. В. Васильєв. – Х. : Еспада, 2013. – 560 с.
4. Васильєв С. В. Судочинство в господарських судах: підручник / С. В. Васильєв. – Х.: Еспада, 2013. – 320 с.
5. Господарське процесуальне право України: Підручник / За ред. О.І. Харитонової. – К.: Істина, 2008. – 360 с.
6. Господарське процесуальне право України: Підручник / О.П. Подцерковний, О.О. Квасніцька, Т.В. Степанова та ін.; за ред. О.П. Подцерковного, М. Ю. Картузова. – Х.: Одиссей, 2012. – 400 с.
7. Господарський процесуальний кодекс України: 3 постатейними матеріалами судової практики застосування процесуальних норм (станом на 20 листопада 2008 року). – К.: Юстиніан, 2009. – 856 с.

8. Світличний О.П. Господарський процес: підручник/ за заг. ред. Світличного О. П. – Вид. 2, перероб. і доп. – К.: НУБіП України, 2018.
9. Ткачук О. Спрошене провадження - новела цивільного процесу: правова природа, ознаки, процедура / О. Ткачук // Право України. - 2017. - № 8. - С. 45-56.
10. Фонова О. Спрошені провадження у господарському процесі / О. Фонова // Право України. - 2017. - № 9. - С. 167-175.

Тема 10: Перегляд судових рішень в апеляційному порядку. Перегляд судових рішень у касаційному порядку

1. Підстави залишення апеляційної/ касаційної скарги без руху, повернення апеляційної/ касаційної скарги.
2. Строки апеляційного провадження в господарському процесі.
3. Строки касаційного провадження в господарському процесі.
4. Порядок поновлення пропущеного строку на апеляційне та касаційне оскарження судового рішення.
5. Порядок приєднання до апеляційної/ касаційної скарги.
6. Порядок доповнення, зміни або відкликання апеляційної/ касаційної скарги або відмови від неї.
7. Відзив на апеляційну/ касаційну скаргу.
8. Особливості апеляційного оскарження ухвал суду першої інстанції.
9. Особливості касаційного оскарження ухвал господарських судів.
10. Особливості розгляду апеляційної скарги на ухвалу суду першої інстанції.
11. Особливості розгляду касаційної скарги на ухвалу господарського суду.
12. Підстави і порядок передачі справи на розгляд палати, об'єднаної палати або Великої Палати Верховного Суду.
13. Порядок вручення судових рішень судів апеляційної та касаційної інстанції.

Індивідуальні навчально-дослідні завдання:

1. Особливості доказування на стадії апеляційного та касаційного перегляду судових рішень.
2. Порядок поновлення пропущеного строку на апеляційне та касаційне оскарження судового рішення.
3. Процесуальні особливості апеляційного та касаційного оскарження ухвал господарського суду.

Інформаційні джерела:

1. Господарський процесуальний кодекс України від 6 листопада 1991р. // Відомості Верховної Ради України. - 2002. - № 6. - Ст. 56.

2. Рішення Конституційного суду України від 25 грудня 1997 р. у справі №9-зп щодо офіційного тлумачення статей 55, 64, 124 Конституції України (справа за зверненнями жителів міста Жовті Води) // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v009p710-97>.
3. Рішення Конституційного суду України від 11 грудня 2007 р. у справі №11-рп/2007 щодо офіційного тлумачення положень пункту 8 частини третьої статті 129 Конституції України, частини другої статті 383 Кримінально-процесуального кодексу України // [:http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v009p710-97](http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v009p710-97).
4. Рішення Конституційного суду України від 25 квітня 2012 р. у справі №1-12/2012 щодо офіційного тлумачення положень пункту 20 частини першої статті 106, частини першої статті 111-13 ГПК України // Вісник Конституційного суду України. – 2012. - № 3.
5. Інформаційний лист Вищого господарського суду України „Про практику Верховного Суду України щодо перегляду ухвал Вищого господарського суду України про повернення касаційних скарг” від 19 березня 2004 р. № 01-8/ 493 // Вісник господарського судочинства. - 2004. - № 2. - С. 133 - 152.
6. Інформаційний лист Вищого господарського суду України „Про деякі питання практики застосування у вирішенні спорів окремих норм процесуального права (за матеріалами справ, розглянутих Верховним Судом України)” від 27 листопада 2009 р. № 01-08/631 // [http: zakon. rada. gov. ua](http://zakon.rada.gov.ua).
7. Постанова Пленуму Вищого господарського суду України “Про деякі питання практики застосування розділу XII Господарського процесуального кодексу України” від 17 травня 2011 р. № 7 // [http: rada.gov.ua](http://rada.gov.ua).
8. Постанова Пленуму Вищого господарського суду України “Про деякі питання практики застосування розділу XII-1 Господарського процесуального кодексу України” від 24 жовтня 2011 р. № 11 // [http: rada.gov.ua](http://rada.gov.ua).
9. Актуальна тема номера “Верховний Суд України — найвищий орган у судовій системі держави” // Право України. - 2012. - № 11-12.
10. Беляневич В.Е. Господарський процесуальний кодекс України: (третє видання, із змінами і допов. станом на 1 лип. 2011 р.): наук.-практ. комент. / В.Е. Беляневич. - К.: Юстініан, 2011. - 1160 с.
11. Беляневич В.Е. Про "запровадження" судового прецеденту // Вісник господарського судочинства. — 2002. - № 3. - С. 207 — 211.
12. Беляневич В.Е. Про однаковість судової практики // Юридичний журнал. - 2002. - № 2. - С. 94-96.
13. Біда К.М. Суб'єкти права на касаційне оскарження в господарському судочинстві (сучасність та перспективи) // Вісник господарського судочинства. - 2004. — № 4. — С. 180 - 187.

14. Богацька Н. Особливості апеляційного провадження відповідно до проекту Господарського процесуального кодексу України // Право України. - 2017. - № 9. - С. 162 — 166.
15. Васильєв С. В. Довідник з підготовки до судового розгляду окремих категорій господарських справ / С. В. Васильєв. – Х. : Еспада, 2013. – 560 с.
16. Васильєв С. В. Судочинство в господарських судах: підручник / С. В. Васильєв. – Х.: Еспада, 2013. – 320 с.
17. Господарське процесуальне право України: Підручник / За ред. О.І. Харитонової. – К.: Істина, 2008. – 360 с.
18. Гнатенко А. В., Луспеник Д. Д. Повноваження апеляційного суду при перегляді рішення суду: теоретичні та практичні спірні питання. // Вісник Верховного Суду України. – 2008. - № 12. – С. 38-45.
19. Господарське процесуальне право України: Підручник / О.П. Подцерковний, О.О. Квасніцька, Т.В. Степанова та ін.; за ред. О.П. Подцерковного, М. Ю. Картузова. – Х.: Одіссей, 2012. – 400 с.
20. Гусаров К.В. Перегляд судових рішень в апеляційному та касаційному порядку: монографія. — Х.: Право, 2010. — 352 с.
21. Захист у господарському процесі: практ. посіб. / упоряд. Ю. І. Руснак. – К. : Центр учб. л-ри, 2013. – 328 с.
22. Згама А.О. Повноваження суду апеляційної інстанції щодо перевірки законності та обґрунтованості судових актів у господарському процесі // Вісник господарського судочинства. - 2011. - № 5. - С. 153 — 159.
23. Зуєва Л. Принцип оскаржування судових актів у господарському процесі // Підприємництво, господарство і право. – 2012. - № 3. – С. 61 – 65.
24. Курило М.П. Моделі апеляції в цивільному, господарському та адміністративному судочинстві: окремі аспекти проблеми / М. П. Курило // Держава і право. - 2016. – Вип. 72. - С. 266 — 277.
25. Ніколенко Л. М. Господарське процесуальне право України: підручник / Л. М. Ніколенко ; Маріуп. держ. ун-т. – О. : Фенікс, 2011. – 512 с.
26. Ніколенко Л. М. Перегляд судових актів у господарському судочинстві: [монографія] / Л. М. Ніколенко. – Донецьк : Юго-Восток, 2013.
27. Ніколенко Л.М. Характеристика касаційного провадження господарському судочинстві / Л.М. Ніколенко // Часопис Київського університету права. – 2012. - №4. – С. 182.
28. Ногацька Н. Особливості апеляційного провадження відповідно до проекту Господарського процесуального кодексу України / Н. Ногацька // Право України. - 2017. - № 9. - С. 162-166.
29. Світличний О.П. Господарський процес: підручник/ за заг. ред. Світличного О. П. – Вид. 2, перероб. і доп. – К.: НУБіП України, 2018.
30. Смітюх А.В. Реалізація права на касаційне оскарження судових актів особами, не залученими до участі у справі у господарському судочинстві // Вісник господарського судочинства. - 2010. - № 4. - С. 95 - 102.
31. Степанова Т., Ломакіна О. Сутність апеляційного оскарження та право на апеляцію // Підприємництво, господарство і право. – 2008. - № 2.

32. Степанова Т.В. Окремі питання апеляційного оскарження в господарському судочинстві (стосовно перегляду рішень у разі відновлення пропущеного строку) // Вісник господарського судочинства. - 2003. - № 3. - С. 206 — 209.
33. Таликін Є.А. Завдання касаційного перегляду в господарському судочинстві / Є.А. Таликін // Актуальні проблеми держави і права. – 2014. – Випуск 73. – С. 295.
34. Чундак-Дев'ян М.В. Господарський процес та зразки господарських процесуальних документів / М. В. Чундак-Дев'ян. - Ужгород, 2013. - 547 с.

Тема 11: Перегляд судових рішень за нововиявленими та виключними обставинами

1. Відмова від заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами та її наслідки.

Індивідуальні навчально-дослідні завдання:

1. Проведення у зв'язку з нововиявленими обставинами – самостійна стадія господарського процесу.
2. Процесуально-правова характеристика судових рішень за наслідками провадження у зв'язку з нововиявленими обставинами.
3. Істотні для справи обставини як підстава для перегляду рішення господарського суду за нововиявленими обставинами.
4. Проблемні питання визначення нововиявлених обставин як підстави перегляду рішення господарського суду.
5. Значення рішень Європейського суду з прав людини для перегляду судових рішень господарських судів.
6. Проблемні процесуальні питання перегляду судових рішень Верховним Судом України.

Інформаційні джерела:

1. Господарський процесуальний кодекс України від 6 листопада 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2002. - № 6. - Ст. 56.
2. Інформаційний лист Вищого господарського суду України “Про практику Верховного Суду України щодо перегляду рішень, ухвал, постанов за нововиявленими обставинами” від 24 березня 2004 р. № 01-8/517 // Вісник господарського судочинства. - 2004. - № 3. - С. 81-99.
3. Інформаційний лист Вищого господарського суду України „Про практику Верховного Суду України щодо перегляду рішень, ухвал, постанов за нововиявленими обставинами” від 6 жовтня 2005 р. № 01-8/1745 // Вісник господарського судочинства. - 2005. - № 6. - С. 48 - 63.
4. Інформаційний лист Вищого господарського суду України „Про деякі

- питання практики застосування у вирішенні спорів окремих норм процесуального права (за матеріалами справ, розглянутих Верховним Судом України)” від 9 березня 2010 р. № 01-08/129 // <http://rada.gov.ua>.
5. Постанова Пленуму Вищого господарського суду України “Про деякі питання практики перегляду рішень, ухвал, постанов за нововиявленими обставинами” від 26 грудня 2011 р. № 17 // Вісник господарського судочинства. - 2012. - № 1.
  6. Беяневич В.Е. Господарський процесуальний кодекс України: (третє видання, із змінами і допов. станом на 1 лип. 2011 р.): наук.-практ. комент. / В.Е. Беяневич. - К.: Юстініан, 2011. - 1160 с.
  7. Васильєв С. В. Довідник з підготовки до судового розгляду окремих категорій господарських справ / С. В. Васильєв. – Х.: Еспада, 2013. – 560 с.
  8. Васильєв С. В. Судочинство в господарських судах: підручник / С. В. Васильєв. – Х.: Еспада, 2013. – 320 с.
  9. Господарське процесуальне право України: Підручник / За ред. О.І. Харитонової. – К.: Істина, 2008. – 360 с.
  10. Господарське процесуальне право України: Підручник / О.П. Подцерковний, О.О. Квасніцька, Т.В. Степанова та ін.; за ред. О.П. Подцерковного, М. Ю. Картузова. – Х.: Одиссей, 2012. – 400 с.
  11. Господарський процес: практ. посіб. / [О. М. Роїна]. - Київ: Правова єдність, 2011. - 191 с.
  12. Захист у господарському процесі: практ. посіб. / упоряд. Ю. І. Руснак. – К. : Центр учб. л-ри, 2013. – 328 с.
  13. Зельдіна О. Р., Колесник Р. М. Інститут перегляду рішення суду за нововиявленими обставинами // Право і суспільство. - 2017. - № 4. - Ч. 1. - С.89-95.
  14. Зельдіна О.Р., Колесник Р.М. Напрями модернізації законодавства щодо підстав перегляду рішень господарського суду за нововиявленими обставинами // Часопис Київського університету права. - 2017. - № 2. - С. 90 — 93.
  15. Колесник Р. Істотні для справи обставини як підстава для перегляду рішення господарського суду за нововиявленими обставинами // Підприємництво, господарство і право. - 2017. - № 3. - С. 74-78.
  16. Ніколенко Л. Поняття та ознаки перегляду судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами у господарському судочинстві // Право України. - 2018. - № 7. - С. 115 — 129.
  17. Ніколенко Л. М. Господарське процесуальне право України: підручник / Л. М. Ніколенко ; Маріуп. держ. ун-т. – О. : Фенікс, 2011. – 512 с.
  18. Про відсутність підстав для перегляду судових рішень у зв'язку з виключними обставинами (п. 2 ч. 3 ст. 320 Господарського процесуального кодексу України) // Право України. - 2018. - № 2. - С. 258-263.

19. Світличний О.П. Господарський процес: підручник/ за заг. ред. Світличного О. П. – Вид. 2, перероб. і доп. – К.: НУБіП України, 2018.
20. Степанов С. Перегляд судових рішень за нововиявленими обставинами як стадія господарського процесу // Підприємництво, господарство і право. – 2008. - № 12.
21. Степанова Т.В. Про деякі проблеми в реалізації стадії перегляду судових актів за нововиявленими обставинами у господарському процесі // Вісник господарського судочинства. -2005. - № 6. - С. 151-153.
22. Чундак-Дев'ян М.В. Господарський процес та зразки господарських процесуальних документів / М. В. Чундак-Дев'ян. - Ужгород, 2013. - 547 с.

Тема 12: Виконання судових рішень господарських судів

1. Виконавче провадження як завершальна стадія господарського процесу.
2. Наказ господарського суду і порядок його виконання.
3. Повноваження господарського суду на стадії виконавчого провадження.
4. Відстрочка або розстрочка виконання рішення, зміна способу та порядку виконання рішення, ухвали, постанови.
5. Затвердження мирової угоди у виконавчому провадженні.
6. Порядок оскарження дій чи бездіяльності органів державної виконавчої служби.
7. Зупинення і поворот виконання рішення, постанови господарського суду.
8. Виправлення помилки у виконавчому документі та визнання його таким, що не підлягає виконанню.

Індивідуальні навчально-дослідні завдання:

1. Практика застосування норм ГПК України про відстрочку або розстрочку виконання рішень господарських судів.
2. Виконання рішень іноземних судів в Україні.

Інформаційні джерела:

1. Господарський процесуальний кодекс України від 6 листопада 1991р. // Відомості Верховної Ради України. - 2002. - № 6. - Ст. 56.
2. Закон України “Про гарантії держави щодо виконання судових рішень” від 5 червня 2012 р. // Відомості Верховної Ради. - 2013. - № 17. - Ст. 158.
3. Закон України «Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів» від 2 червня 2016 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2016. - № 29. - Ст. 535.
4. Закон України «Про виконавче провадження» від 2 червня 2016 р. // Відомості Верховної Ради. - 2016. - № 30. - Ст. 54.
5. Рішення Конституційного суду України від 25 квітня 2012 р. у справі № 1-

- 12/2012 щодо офіційного тлумачення положень пункту 20 частини першої статті 106, частини першої статті 111-13 ГПК України // Вісник Конституційного суду України. – 2012. - № 3.
6. Постанова Пленуму Верховного Суду України “Про практику розгляду судами скарг на рішення, дії або бездіяльність органів і посадових осіб державної виконавчої служби та звернень учасників виконавчого провадження” від 26 грудня 2003 р. № 14 // http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v_534600-04
  7. Про деякі питання практики застосування статті 121-2 Господарського процесуального кодексу України. Інформаційний лист Вищого господарського суду України від 19.03.2004 № 01-8/492 // Вісник господарського судочинства. - 2004. № 2. - С. 133.
  8. Постанова Пленуму Вищого господарського суду України “Про деякі питання практики виконання рішень, ухвал, постанов господарських судів України” від 17.10.2012 № 9 // Вісник господарського судочинства. - 2012. - № 6.
  9. Інформаційний лист ВГСУ “Про деякі питання практики вирішення спорів, пов’язаних із застосуванням господарськими судами Закону України "Про виконавче провадження"" від 28 січня 2016 р. № 01-06/131/16 // Вісник господарського судочинства. – 2016. - № 1.
  10. Господарське процесуальне право України: Підручник / За ред. О.І. Харитонової. – К.: Істина, 2008. – 360 с.
  11. Господарський процесуальний кодекс України: 3 постатейними матеріалами судової практики застосування процесуальних норм (станом на 20 листопада 2008 року). – К.: Юстиніан, 2009. – 856 с.
  12. Довженко С. Деякі проблеми реалізації стадії виконання рішення господарського суду // Підприємництво, господарство і право. – 2008. - № 12.
  13. Отрош І., Бойко Р. Запровадження інституту визнання рішення суду нечинним як спосіб подолання прогалин у господарському процесуальному праві // Вісник господарського судочинства. - 2016. - № 1. - С. 127 — 131.
  14. Петров В.С. Щодо поняття способу і порядку виконання рішення господарського суду // Вісник господарського судочинства. - 2015. - № 3. - С. 154 — 161.
  15. Святогор О.А. Правове регулювання виконання рішень господарського суду: постановка проблеми // Економіка та право. Серія “Право”. - 2015. - № 2 (41). - С. 45 — 52.
  16. Сергієнко Н. До питання визнання наказу господарського суду таким, що не підлягає виконанню // Підприємництво, господарство і право. – 2012. - № 7. – С. 75 – 78.

4 ПИТАННЯ ГАРАНТОВАНОГО РІВНЯ ЗНАНЬ З КУРСУ „ГОСПОДАРСЬКЕ ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО”, ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

1. Методи господарського процесуального права.
2. Класифікації принципів господарського процесуального права.
3. Правовий статус судді господарського суду.
4. Суд як обов'язковий суб'єкт господарських процесуальних правовідносин.
5. Дискусії щодо об'єкта господарських процесуальних правовідносин.
6. Рішення Європейського суду з прав людини як джерело господарського процесуального права.
7. Господарське процесуальне право як наука.
8. Місце господарського процесуального права в системі національного права України.
9. Повноваження міжнародного комерційного арбітражу.
10. Повноваження третейських судів з вирішення господарських справ.
11. Договірна підсудність справ господарським судам.
12. Проблемні питання досудового регулювання господарських спорів.
13. Юрисдикція спорів, територіально підсудних господарським судам Автономної Республіки Крим, Донецької та Луганської областей.
14. Склад господарського суду: поняття, порядок формування.
15. Процесуальні права й обов'язки співучасників.
16. Підстави та процесуальний порядок залучення (вступу) у процес третіх осіб, які не заявляють самостійних вимог на предмет спору.
17. Відмінність процесуального статусу третіх осіб, які заявляють самостійні вимоги на предмет спору, від процесуального статусу позивачів і співучасників.
18. Відмінність процесуального статусу третіх осіб, які не заявляють самостійні вимоги на предмет спору, від процесуального статусу третіх осіб, які заявляють самостійні вимоги на предмет спору.
19. Поняття зловживання правами у господарському процесі. Прояви зловживання процесуальними правами.
20. Процесуальне становище експерта, спеціаліста, перекладача.
21. Процесуальне становище помічника судді та секретаря судового засідання.
22. Співвідношення достовірних і вірогідних знань у процесі вирішення справи по суті.
23. Доказові факти: поняття, роль, особливості оцінки.
24. Класифікація доказів: первісні й похідні, прямі й непрямі, усні й письмові, особисті й речові.
25. Предмет доказування в господарському процесі.
26. Процесуальне становище судових експертів.
27. Види судових експертиз у господарському процесі.
28. Забезпечення доказів у господарському процесі.
29. Види позову у господарському процесуальному праві.

30. Поняття ціни позову.
31. Відзив на позовну заяву: вимоги до оформлення.
32. Заперечення та пояснення третьої особи щодо позову або відзиву.
33. Порядок роз'єднання позовів.
34. Порядок врегулювання спору за участю судді господарського суду.
35. Поняття заяви з процесуальних питань та вимоги до такої заяви.
36. Наслідки порушення законодавчих вимог до заяв з процесуальних питань.
37. Порядок розгляду заяви про забезпечення позову.
38. Виконання ухвали суду про забезпечення позову.
39. Заміна виду забезпечення позову.
40. Скасування заходів забезпечення позову.
41. Відшкодування збитків, завданих забезпеченням позову.
42. Поняття й порядок застосування зустрічного забезпечення позову.
43. Розподіл судових витрат.
44. Витрати, пов'язані з розглядом господарської справи: поняття, склад, порядок визначення.
45. Витрати на професійну правничу допомогу.
46. Зупинення, поновлення та продовження процесуальних строків.
47. Порядок відшкодування судових витрат.
48. Порядок повернення судових витрат.
49. Підстави та порядок відстрочення, розстрочення, зменшення та збільшення розміру судових витрат.
50. Особливості оплати судових витрат фізичними особами – підприємцями.
51. Особливості оплати судових витрат в іноземній валюті.
52. Порядок фіксування господарського процесу.
53. Процесуальні питання, пов'язані із заміною судді на стадії судового розгляду справи.
54. Вирішення господарських спорів за відсутності відповідача у судовому процесі.
55. Заходи процесуального примусу: поняття, види, підстави й порядок застосування.
56. Порядок проведення судового засідання в режимі відеоконференції.
57. Порядок вручення судового рішення.
58. Особливості викладення рішень господарських судів у судових спорах окремих видів.
59. Негайне виконання судового рішення та його види.
60. Окрема ухвала господарського суду.
61. виправлення описок та арифметичних помилок у судових рішеннях.
62. Визначення порядку і строку виконання рішення суду, забезпечення його виконання.
63. Особливості спрощеного провадження у господарському процесі.
64. Поняття судового наказу і наказного провадження у господарському процесі.
65. Вимоги, за якими може бути видано судовий наказ.
66. Форма і зміст заяви про видачу судового наказу.

67. Порядок видачі судового наказу господарського суду.
68. Порядок скасування судового наказу господарського суду.
69. Підстави залишення апеляційної/ касаційної скарги без руху, повернення апеляційної/ касаційної скарги.
70. Строки апеляційного провадження в господарському процесі.
71. Строки касаційного провадження в господарському процесі.
72. Порядок поновлення пропущеного строку на апеляційне та касаційне оскарження судового рішення.
73. Порядок приєднання до апеляційної/ касаційної скарги.
74. Порядок доповнення, зміни або відкликання апеляційної/ касаційної скарги або відмови від неї.
75. Відзив на апеляційну/ касаційну скаргу.
76. Особливості апеляційного оскарження ухвал суду першої інстанції.
77. Особливості касаційного оскарження ухвал господарських судів.
78. Особливості розгляду апеляційної скарги на ухвалу суду першої інстанції.
79. Особливості розгляду касаційної скарги на ухвалу господарського суду.
80. Підстави і порядок передачі справи на розгляд палати, об'єднаної палати або Великої Палати Верховного Суду.
81. Порядок вручення судових рішень судів апеляційної та касаційної інстанції.
82. Відмова від заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами та її наслідки.
83. Виконавче провадження як завершальна стадія господарського процесу.
84. Наказ господарського суду і порядок його виконання.
85. Повноваження господарського суду на стадії виконавчого провадження.
86. Відстрочка або розстрочка виконання рішення, зміна способу та порядку виконання рішення, ухвали, постанови.
87. Затвердження мирової угоди у виконавчому провадженні.
88. Порядок оскарження дій чи бездіяльності органів державної виконавчої служби.
89. Зупинення і поворот виконання рішення, постанови господарського суду.
90. виправлення помилки у виконавчому документі та визнання його таким, що не підлягає виконанню.